

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2022-2023

Nr. 12

INTEGRAAL VERSLAG
Vergadering van vrijdag 7 juli 2023
Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHTEN VAN VERHINDERING.....

BEGROTINGSSTUKKEN VAN DE RAAD (R.v.O., art. 53)

Rekening voor het dienstjaar 2022 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie
en Rekening van het Reservefonds – Stuk 9B (2022-2023) – Nr.1

Algemene bespreking
Sprekers: Soetkin Hoessen, verslaggever

Stemmingen

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)

- Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021 – Stuk 7 (2022-2023) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

Sprekers: Soetkin Hoessen, verslaggever – Mathias Vanden Borre

Stemmingen

MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art. 54).....

ONTWERPEN VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)

- Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2022 – Stuk 7A (2022-2023) – Nrs. 1, 2 en Erratum

Algemene bespreking

Sprekers: Soetkin Hoessen – Arnaud Verstraete – Ans Persoons, collegelid

Stemmingen

- Ontwerp van verordening tot goedkeuring van de derde aanpassing (nr. 2023/3) van het Meerjarenplan 2022-2025 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – Stuk 6A (2022-2023) Nrs.1 en 2

Algemene bespreking

Sprekers: Soetkin Hoessen – Mathias Vanden Borre – Arnaud Verstraete – Bianca Debaets – Carla Dejonghe – Els Rochette – Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Sven Gatz, collegelid – Ans Persoons, collegelid

Stemmingen

BENOEMINGSPROCEDURE VOOR DE NIEUWE GRIFFIER

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)

- van de heer Jan Busselen aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot problemen bij Beeldenstorm

- van mevrouw Lotte Stoops aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over het voortbestaan van de vzw Beeldenstorm

Sprekers: Jan Busselen – Lotte Stoops – Bianca Debaets – Ans Persoons, collegelid

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

- van de heer Jan Busselen aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, met betrekking tot fuiflocaties in Brussel

Sprekers: Jan Busselen – Lotte Stoops – Ans Persoons, collegelid

- van mevrouw Lotte Stoops aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Gemeenschapscentra, over het ondersteunen van inclusie in de jeugdsector

Sprekers: Lotte Stoops – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Arnaud Verstraete aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, over het potentieel van de Michaela school om antwoorden te bieden op de Brusselse uitdagingen

Sprekers: Arnaud Verstraete – Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

- van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw, betreffende de toenemende nood aan taalcoaching bij hogeschoolstudenten

Sprekers: Gilles Verstraeten – Sven Gatz, collegelid

BIJLAGEN

TREFWOORDENREGISTER

12de vergadering

Vergadering van vrijdag 7 juli 2023

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.11 uur geopend.

Voorzitter: de heer Fouad Ahidar

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Cieltje Van Achter, mevrouw Khadija Zamouri, de heer Dominiek Lootens-Stael en de heer Pepijn Kennis zijn verontschuldigd.

BEGROTINGSSTUKKEN VAN DE RAAD (R.v.O., art. 53)

Rekening voor het dienstjaar 2022 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds

Algemene bespreking

Mevrouw Soetkin Hoessen, verslaggever: Ik verwijs graag naar het uitstekende verslag dat de Diensten van de commissievergadering hebben opgesteld.

- *De bespreking is gesloten.*

Stemmingen

De Rekening 2022 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 12 stemmen voor.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Fouad Ahidar

De Raad neemt de rekening van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2022 aan.

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)**Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021****Algemene bespreking**

Mevrouw Soetkin Hoessen: Ik verwijs naar het uitstekend schriftelijk verslag en de discussie die heeft plaatsgevonden in de commissie.

De heer Matthias Van den Borre (N-VA): Ik dank de Diensten voor het opmaken van de rekeningen. Dat geldt natuurlijk evenzo voor het dienstjaar 2021 als voor 2022.

- *De bespreking is gesloten.*

Stemmingen

Artikelen 1 tot en met 11 worden aangenomen met 13 stemmen voor.

Het geheel van het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021 wordt aangenomen met 13 stemmen voor.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Jan Busselen, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Fouad Ahidar

MOTIE VAN OVEREENSTEMMING (R.v.O., art. 54)

De voorzitter: De tabellen die gevoegd zijn bij het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021 zijn in overeenstemming met de inhoud en de doelstelling van deze verordening en maken er als zodanig integraal deel van uit.

Stemming

De motie van overeenstemming betreffende de tabellen gevoegd bij de rekening 2021 wordt aangenomen met 13 stemmen voor.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Jan Busselen, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Fouad Ahidar

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 53)

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening van het dienstjaar 2022 stuk 7A – Nrs 1, 2 en Erratum

Algemene bespreking en stemming

Mevrouw Soetkin Hoessen: Ik verwijs naar het uitstekende samenvattende verslag opgemaakt door de Diensten.

De heer Arnaud Verstraeten (Groen): Ik heb een vraag bij de rekeningen van de sportsubsidies die voor het eerst forfaitair aan verenigingen zijn toegekend. Dat betekent de facto minder planlast voor hen, en meer tijd voor inhoudelijk werk. Maar slechts de helft van de verenigingen hebben op deze subsidie een beroep gedaan. Heeft het collegelid bevoegd voor Sport enig idee hoe dat komt?

Collegelid Ans Persoons: De algemene forfaitaire vergoeding is bedacht voor sportclubs met een kleinere werking en lagere werkingskosten. Het gaat inderdaad ongeveer over de helft van de clubs. Het zijn de clubs zelf die bepalen of ze voor de werkelijke kosten of voor een forfait gaan. De keuze voor een forfait zorgt voor een administratieve vereenvoudiging met betrekking tot het indienen van het werkingsverslag. Dat is handig want ze moeten slechts een beperkte verantwoording en bewijsstukken indienen. De clubs met hogere huur- of lesgeversfacturen en uitgebreidere jeugdwerking zullen echter kiezen voor een berekende subsidie omdat het forfaitaire subsidiebedrag niet kostendekkend is.

2021-2022 was het eerste jaar waarvoor we de optie aanboden om voor een globale forfaitaire vergoeding te gaan. Onze inschatting is dat het aantal clubs dat hiervoor kiest in de komende jaren nog lichtjes zal stijgen.

De heer Arnaud Verstraeten (Groen): De clubs kunnen dus kiezen wat voor hen het best past.

-De bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking en stemming

Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening van het dienstjaar 2022 wordt aangenomen met 13 stemmen voor.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Jan Busselen, Bianca Debaets, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Gilles Verstraeten, Fouad Ahidar

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de derde aanpassing van het Meerjarenplan 2022-2025 – Stuk 6A (2022-2023) Nrs.1 en 2

Algemene bespreking en stemming

Mevrouw Soetkin Hoessen: Ik verwijs naar het uitstekende samenvattende verslag opgemaakt door de Diensten.

De heer Matthias Vanden Borre (N-VA): We staan aan de vooravond van 11 juli. Ik begin met goed nieuws. We zijn met meer Vlamingen dan ooit. We zijn met meer Vlamingen dan ooit. Statistiek Vlaanderen kwam begin deze week met dit aangename bericht. De Vlaamse Gemeenschap telt begin 2023 iets meer dan 7, 2 miljoen leden. In Brussel gaan we ervan uit dat dit ongeveer een derde van de Brusselaars vertegenwoordigt. Wij, Vlaams-Brusselaars, zijn dus met velen. Mijn oproep is dan ook: “Wees trots en laat u door niemand aan de kant schuiven”.

Ik wens ieder lid van de Vlaamse Gemeenschap een fantastische Vlaamse feestdag, maar alle andere Brusselaars mogen natuurlijk meegenieten van ons feest. Alle jonge ketjes, moeders, vaders, grootouders, overgrootouders, medewerkers van onze Vlaamse instellingen, leerkrachten, kinderverzorgers, zorgpersoneel, cultuurmedewerkers, schoollopende jeugd, studerende vrienden, eenieder die onze Vlaamse Gemeenschap en het Nederlands in Brussel een warm hart toedragen: wij steunen jullie en danken jullie oprecht voor jullie steun aan ons.

Ik breng hier een citaat van Hendrik Conscience, de man die ons volk leerde lezen: “Ik bezweer u, landgenoten, legt de hand op uw hart en vraagt uzelf: zal ik de naam mijner vader verloochenen, de naam van Vlaming voor een ander verwisselen? En als een nieuw aangekomene me laten herdopen alsof mijn stam geen wortelen in de wieg der volkeren had? Ho, ik gevoel het. Uw boezem klopt voor het vaderland. Neen, rolt met verontwaardiging van uw lippen, ja, gij zijt Vlaming en gij zult Vlaming blijven. En zo worden de roemrijke namen tot het einde der wereld voortgezet ondanks de aanslagen der volksbedervers.”

Zo kom ik tot de kerntaak van onze debatten: de Vlaamse Gemeenschap in Brussel verdedigen want onze gemeenschap staat nog steeds onder druk, en misschien zelfs meer dan ooit. Sommige politici prediken pacificatie en pleiten ervoor sommige instellingen in Brussel af te schaffen. Dat zijn woorden van collega's die hun mandaat verloochenen.

Ondanks het goede nieuws heeft het Nederlands er in de Brusselse instellingen nooit slechter voorgestaan. Het meest recente taalrapport van de vicegouverneur is glashelder. Op 13 juni 2023 publiceerde de Brusselse vicegouverneur zijn taalrapport voor het jaar 2022. Daaruit blijkt dat in een schamele 603 voorgelegde beslissingen de bestuurstaalwetgeving integraal werd gerespecteerd. Dit komt neer op 16,1 % van de gevallen, een daling vergeleken met 2021 en een nieuw dieptepunt in een jaarlijks dalende trend. Dit is tevens de score die de Brusselse instelling verdienen voor publieke dienstverlening aan Nederlandstaligen.

De Brusselse openbare instellingen vegen hun voeten aan de taalwetgeving en de Brusselse Hoofdstedelijke Regering staat erbij, kijkt ernaar en laat betijen. Een aantal gemeenten weigert zelfs om informatie te bezorgen, meer bepaald Sint-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Woluwe, Evere en Koekelberg. Wat doet het College van de VGC? Wat doen de negentien Vlaamse schepenen, een in elke gemeente? Men legt in feite de taalwetgeving en de schorsingen van de vice-gouverneur volledig naast zich neer en men weigert ook maar de minste bijkomende inspanningen te doen om de taalschendingen te verhelpen!

Gisteren was het 13.45 uur toen we het verslag van de bespreking van het ontwerp van verordening tot goedkeuring van de derde aanpassing van de meerjarenbegroting ontvingen. De oorzaak van die tijdsrapte ligt bij het laattijdig indienen van de meerjarenbegroting door het College. Het is niet de eerste keer dat zoiets voorvalt in deze bestuursperiode. Bijna gelijktijdig ontvingen we twee rekeningen en een aanpassing van het meerjarenplan. Deze

manier van werken is niet voor herhaling vatbaar. Het parlementaire werk moet gerespecteerd worden. Helaas hebben we vastgesteld dat in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement ellenlange wetteksten worden ingediend slechts enkele dagen voor de behandeling ervan in commissie. Hierdoor hebben parlementsleden en hun medewerkers nauwelijks de tijd om de teksten grondig te analyseren. De wetten worden letterlijk door het Parlement geduwd. Dat is geen goede manier van werken, dus laten we ervoor zorgen dat zoiets hier niet gebeurt.

Ik wil nogmaals mijn pleidooi herhalen om deze vorm van meerjarenbegroting ook te integreren in de andere Brusselse beleidsniveaus. Om van een begroting over te stappen naar een meerjarenplan was een kleine aanpassing, maar alle leden van de meerderheid reageren er positief op. De gewestelijke minister van Begroting is hier ook aanwezig in een andere hoedanigheid. Hopelijk neemt hij mijn positieve feedback ter harte en gaat hij ermee aan de slag. Op veel vlakken is de nieuwe manier van werken al een verbetering voor de leesbaarheid, de duidelijkheid en de controle van onze boekhouding.

We keuren deze aanpassing niet goed omdat we niet akkoord gaan met wat de meerderheid hier voorstelt. Wij zijn niet akkoord gegaan met het initiële meerjarenplan en vandaag zien we nauwelijks gewijzigd beleid. Er staan goede zaken in, en daar heeft de Vlaamse voogdij waarschijnlijk ook mee te maken, maar fundamenteel pakt het de bedreigingen en uitdagingen van Nederlandstaligen en de Vlaamse Gemeenschap in Brussel niet of onvoldoende aan.

Het project waar deze meerderheid de voorbije jaren graag mee uitpakt, komt er hoofdzakelijk dankzij de financiering van de Vlaamse Gemeenschap. Ik verwijs naar het zwembadproject op de Abattoir. In het verslag lezen we dat de Vlaamse Gemeenschap voor maar liefst 8,5 miljoen euro het project zal financieren. Maar bij mijn weten bedraagt de Vlaamse subsidie in het kader van stadsvernieuwing 3,4 miljoen euro, iets meer dan de 3,1 miljoen euro die het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de VGC samen investeren in het project. Kan dit nog verduidelijkt worden? Het zal wellicht niet bij die 3,4 miljoen euro blijven, want er komen meer Vlaamse middelen zodra het project goedgekeurd wordt in het kader van de projectoproep 'Bovenlokale sportinfrastructuur'. Ik ben tevreden te horen dat er geregeld overleg is tussen de VGC en Sport Vlaanderen.

Dat de Vlaamse Gemeenschap Brussel niet loslaat, merken we ook aan de ontvangsten. De middelen die de VGC van de Vlaamse Gemeenschap ontvangt, zijn opnieuw gestegen met 1,3 miljoen euro.

Dat de gemeenteraden van Anderlecht, Koekelberg en Sint-Jans-Molenbeek de aansluiting tot de Erfgoedbank hebben goedgekeurd, stemt me tevreden, maar er is nog steeds veel werk op de plank. Gesprekken met Sint-Gillis, Watermaal-Bosvoorde en Etterbeek hebben niet tot concrete acties geleid. Voor Vorst, Schaarbeek, Sint-Joost-ten-Node en Elsene moet de vraag nog gesteld worden.

Deels begrijpelijk, die gemeenten hebben immers andere kopzorgen. De verontrustende budgettaire en financiële situatie waar sommige gemeenten zich in bevinden noopt hen tot crisisbeheer. We moeten waakzaam zijn dat de lokale besturen in hun zoektocht naar extra middelen of besparingen, niet beknibbelen op initiatieven of uitgaven die vooral gericht zijn op de Nederlandstalige gemeenschap. Dat is een taak voor het College en de negentien Nederlandstalige schepenen. Er wordt al zo weinig gedaan voor de Brusselse Vlamingen in de meeste gemeenten, in sommige gemeenten zelfs niets.

De Franstalige schoolvakantie is helaas zo een voorbeeld. Plotsklaps verdwijnt een groot stuk van het vakantieaanbod voor onze Ketjes. Opnieuw vegen vele gemeenten hun voeten aan hun grondwettelijke taak om ook Nederlandstalige dienstverlening te verzorgen.

Het antwoord van de collegevoorzitter over de aanpak van het tekort aan kinderverzorgers stemt allesbehalve hoopvol. We vragen u al meerdere jaren om daadkrachtig en inventief op te treden om de noden op te vangen. En wat gebeurt er? Waar staan we vandaag? Hoeveel extra kinderverzorgers zijn er in Brussel extra aan de slag dankzij het beleid? Welgeteld nul. Het is minstens nog een jaar wachten op effect van de genomen maatregelen, als dat er al komt. Want die moet blijkbaar nog door verschillende ministerraden worden goedgekeurd. Wat een gebrek aan ambitie! De collegevoorzitter laat vele jonge ouders hopeloos in de steek en jaren in onzekerheid. Verwijzen naar Vlaanderen is makkelijk als er problemen zijn. De collegevoorzitter leunt achterover en doet alsof ze niet bevoegd is en wijst naar Vlaanderen om het op te lossen. Wat is dan de rol van de collegevoorzitter? We zijn het over veel zaken niet eens met collegelid Sven Gatz, maar we kunnen hem niet verwijten dat hij niet probeert om het probleem van het lerarentekort mee op te lossen. Maar wat doet de collegevoorzitter aan het tekort aan kinderverzorgers? Toon ons de resultaten! Tot op vandaag moeten we daarop wachten. Het palmares oogt leeg. Wie met jonge ouders in Brussel spreekt, moet vaststellen dat de basisdienstverlening niet kan worden verzorgd en dat er zo weinig hoop is op beterschap. Werk aan de winkel dus.

Het is duidelijk dat wij dit meerjarenplan niet zullen goedkeuren.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Brussel is wat we delen, was de titel van het VGC-bestuursakkoord. Samenwerking en participatie stonden centraal, maximaal onze rol spelen voor Nederlandstaligen in Brussel, net als de strijd tegen armoede. Nu 4 jaar later zien we die visie vertaald in daden. Dat doet deugd. De stad op kindermaat krijgt de verdiende investeringen, duurzame bovendien en in samenspraak ontwikkeld, voor meertalige Ketjes. We zien dit jaar een echte opstoot in realisaties en een hoge piek in investeringen.

Ik wil daar graag enkele voorbeelden van geven. In een context van lerarentekorten, tekorten aan kinderbegeleiders en een aanhoudend plaatstekort voor kinderopvang en in het onderwijs, doet dit College er alles aan om de capaciteit van de VGC te vergroten. In het onderwijs komen er jaarlijks 1.000 plaatsen bij. Dat blijft een ongezien hoog tempo dan aangehouden blijft. Er is nu een verschuiving naar het secundair onderwijs en dat is ook logisch.

Voor kinderopvang was er in 2021 een omschakeling van 100 bestaande plaatsen met vrije prijs naar plaatsen met inkomenstarief. In samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap komen er 148 nieuwe plaatsen bij en in 2022 nog eens 147 plaatsen met eigen VGC-middelen.

Aan de hand van die voorbeelden is het duidelijk hoe het College de strijd voor meer Nederlands in Brussel vooral opvat als meer inzetten op het aanbod, meer investeren in onderwijs en in kinderopvang. Ik denk dat dit de juiste weg is. De Vlaamse overheid heeft alle hefboomen om hier nog massaler op in te zetten, maar dat blijft al jaren uit. Ik heb de indruk dat sommige collega's nog altijd moeite hebben met bevoegdheidsverdeling in ons land. De VGC heeft slechts aanvullende bevoegdheden, het leeuwendeel van de middelen zit in Vlaanderen. Middelen voor kinderopvang gaan door de Bijzondere Financieringswet integraal naar Vlaanderen. Als in Brussel kinderopvang nodig is voor Nederlandstalige kinderen zijn

we afhankelijk van de *goodwill* van de Vlaamse Regering om daar ook effectief in te investeren. De VGC heeft alleen aanvullende middelen om dat te ondersteunen. De verantwoordelijkheid voor de capaciteit ligt bij de Vlaamse Regering, zowel voor kinderopvang als voor onderwijs. Op die vlakken doet de VGC wat mogelijk is en daar zijn wij heel trots op en dankbaar voor.

Deze aanpassing bevat een lange lijst voorbeelden van werken in kinderdagverblijven. De gestegen bouwmateriaalkosten en de personeelscrisis zorgen nog steeds voor een complexe puzzel in die sector.

Ook de armoedeverenigingen kunnen rekenen op investeringen voor infrastructuur, zoals de Buurtwinkel en vzw Chez Nous-Bij Ons.

De prijsstijging van 30 % voor infrastructuurwerken in gemeenschapscentra is pijnlijk nieuws. De werken aan De Markten en de Vaartkapoen lopen wel ten einde en de Brusselaars gaan dus binnenkort weer kunnen genieten van de sterke werking van deze centra in een nog betere setting, ondanks die verhoogde kosten.

De uitgesproken ambities bij de start van het College worden volop waargemaakt binnen de beschikbare middelen. Onderweg zijn er echter ook nieuwe uitdagingen opgedoken. Naar aanleiding van de energiecrisis heeft het College onmiddellijk bijkomende energiesteun ter beschikking gesteld aan organisaties die daar nood aan hadden.

Meer dan ooit is er een tekort aan kinderbegeleiders. De VGC zet via GECO's in op de kinderopvang. Op die manier wordt er met een *Learning-by-Doing*-traject gezorgd voor 44 kandidaat-kinderbegeleiders. Dat is een opvallende nieuwigheid en een sterke innovatie.

Collegelid Sven Gatz had het tijdens de vorige plenaire vergadering over de initiatieven om het grote lerarentekort te helpen opvangen, met een voortraject in het secundair onderwijs voor de richting lerarenopleiding, de terugbetaling van het studiegeld en de verdubbeling van de lerarenbonus. Systematisch zien we dat de VGC binnen de beperkte ruimte die er is creatief te werk gaat en alle middelen in de strijd gooit om mee oplossingen te vinden.

Wat armoede betreft, zien we dat de acties die ondernomen worden tegen lege brooddozen, turnzakken en boekentassen en menstruatiermoede op school worden opgedreven, maar ook het kinderarmoedebestrijdingsplan, de steun aan brugfiguren en aan erkende verenigingen waar armen het woord nemen. We zien de aandacht voor armoede als een rode draad doorheen de vele acties van het College.

Dat geldt ook voor participatie. Er gaat meer geld naar personeel dat participatie- en netwerktrajecten voor nieuwkomers begeleidt. Ook participatieve experimenten die aansluiting vinden bij de leefwereld van ouderen met een diverse achtergrond kunnen op steun rekenen.

Ik concludeer: de VGC is het volop aan het waarmaken. Brussel is wat we delen. Met de beschikbare middelen haalt de VGC het maximum uit haar mogelijkheden. Ze doet dat in het kader van een langetermijnvisie, maar ze gaat ook op een creatieve manier om met nieuwe uitdagingen. Zo'n houding is er nodig: samenwerken en kijken naar wat ze kan doen binnen haar bevoegdheden om oplossingen te bieden. Ik ben blij dat dat de houding van het College

is en ik hoop dat de Vlaamse Regering zo spoedig mogelijk zo'n houding aanneemt tegenover Brussel.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Normaal gezien is dit de laatste keer dat we tijdens deze legislatuur de oefening van een aanpassing van het Meerjarenplan maken. Het is het moment om een balans op te maken. Bij het begin van het volgende parlementaire jaar komt er uiteraard nog een beleidsverklaring, maar dat, als ik een schoolse analogie mag gebruiken, kunnen we vergelijken met een tweede zit. Ik zeg dat omdat op dat moment het belangrijkste werk al lang gedaan zou moeten zijn.

Ik wil eerst de mensen van de Administratie en van de kabinetten bedanken. Vaak wordt vergeten dat achter het College een administratie en heel veel kabinetmedewerkers staan die zich met heel veel toewijding wijden aan het werk. Het is goed dat ze dat doen. De Diensten hebben er ook voor gezorgd dat de omschakeling naar de Beleids- en Beheerscyclus, zoals Vlaanderen heeft voorgeschreven, geslaagd is. Ik treed de collega's bij dat dat een goede evolutie is die de leesbaarheid, de doelstellingen, de actieplannen enzovoort vergroot. Ik heb nog een aanbeveling. Tijdens de voorbereidende commissievergadering die lang duurt, worden er allerlei lijstjes en tabellen opgevraagd. Ik las dat ook in het verslag. Om de transparantie te vergroten zou het handig zijn dat er nog meer documenten op voorhand worden doorgestuurd. Dat zou het werk vergemakkelijken voor de raadsleden.

Ik benadruk graag een aantal positieve elementen. Ik richt me tot u, collegelid Sven Gatz, omdat u van mij het beste rapport krijgt, zeker gelet op de inspanningen die u levert voor de capaciteit. Dat is exemplarisch, ook voor de andere twee collegeleden. De uitdagingen in het veld – waar collegevoorzitter Elke Van den Brandt in haar antwoord ongetwijfeld naar zal verwijzen – zijn er in het onderwijs ook en minstens even groot. We hebben al talloze uren gedebatteerd over hoe moeilijk het is om leerkrachten te vinden die in Brussel willen werken en hier blijven. Toch vind ik dat collegelid Sven Gatz alles uit de kast haalt om de capaciteit zoveel mogelijk te verhogen.

Wat Welzijn betreft, ben ik verheugd te lezen dat er eindelijk een doorbraak is voor Onze Guitjes in Sint-Agatha-Berchem. Ik heb daar al verschillende vragen over gesteld. Eindelijk worden er daarvoor bijkomende middelen vrijgemaakt. Dat dossier komt al twee jaar regelmatig aan bod, maar goed, het is een van de voorbeelden van de gemeenten waar jonge ouders blij zullen zijn dat ze binnenkort in een mooi kinderdagverblijf terecht kunnen.

De hoofdmoot van de vergadering vandaag is de aanpassing van het Meerjarenplan. De bundel is weer wat dikker geworden en dat toont nogmaals aan dat de inspanningen vanuit Vlaanderen nog nooit zo groot zijn geweest als vandaag. Dat mag erkend worden. Dat geldt ook voor de inspanningen van Vlaams minister Benjamin Dalle voor het Nederlandstalige veld in Brussel, in alle openheid naar iedereen uiteraard. Ik denk dat heel wat raadsleden dat erkennen, ook al geven ze dat wellicht niet graag toe.

Ik doe een greep uit de zaken waar ik eerder in deze legislatuur al vragen over heb gesteld. Het is aan de aandachtige luisteraar om uit te maken of het College al dan niet een voldoende verdient.

Ik begin bij de hervorming van de Brede Scholen. Die hervorming staat al in de steigers sinds de vorige legislatuur. Vorig jaar in de zomer klonk het nog dat de hervorming deze zomer zou

kunnen worden doorgevoerd, vandaag lees ik dat een deel van de voor 2023 uitgetrokken middelen herbestemd zullen worden en pas uitgegeven in 2024 en 2025. Dat begrijp ik niet zo goed. Ik vraag me af waarop u wacht. Ik zal niet voor de leden van de meerderheid spreken, maar in mijn ervaring komt er een moment waarop het geduld opgeraakt.

Dat brengt mij naadloos bij de Initiatieven Buitenschoolse Opvang (IBO's), waarvan de Vlaamse Regering de regierol aan het College heeft gegeven in 2019. Ook op dat vlak is de vernieuwing nog helemaal niet gerealiseerd en lees of hoor ik heel weinig concrete zaken.

Ik stel mij de vraag wat er gerealiseerd is in de zogenaamde transitieperiode, sinds 2019. De vraag is hoelang zo'n periode kan duren. Volgens mij is dat een paar maanden tot een jaar, maar geen jaren. Ik hoop dat er snel geschakeld kan worden want anders komen we ook op dat vlak van een koude kermis thuis. Ik hoor dat de collegevoorzitter een klaagzang blijft houden over het feit dat er te weinig middelen uit Vlaanderen komen. Dat klopt natuurlijk niet. Er zijn nog nooit zoveel Vlaamse middelen naar Brussel gekomen, zoals ik daarnet heb gezegd. U gaat er heel vlotjes aan voorbij dat er meer geld komt en dat het billijk verdeeld wordt over de lokale besturen volgens het aantal kinderen en bijkomende kwetsbaarheidsindicatoren. Brussel wordt op dat vlak helemaal niet stiefmoederlijk behandeld, integendeel. Bij mij roept dat de vraag op waarom het College er niet voor gekozen heeft om de hervormingen van Brede School en de IBO's te bundelen. Het zou volgens mij goed zijn om de middelen en de krachten te bundelen.

Ook de belofte uit 2019 om te evolueren naar een klimaatneutrale overheid, is niet ingelost. Ik vind dat heel opvallend voor een College waarin Groen de leiding van heeft.

Over de bevoegdheden Cultuur, Jeugd en Sport kan ik traditiegetrouw helaas heel kort zijn. Veel nieuws was daar niet te bespeuren. De traditionele verenigingen voelen zich al een hele tijd vergeten of zelfs genegeerd. Ook dat verzin ik niet. Het volstaat om eens rond te lopen in verschillende wijken en te praten met het traditionele middenveld. Die mensen voelen zich niet meer erkend door dit College. Maar wellicht is er met collegelid Ans Persoons beterschap op komst. Nieuw bloed zorgt misschien ook voor een nieuwe wind en een herwaardering die de verenigingen hopelijk ten goede zal komen. Dat er een en ander nog te elfder ure rechtgezet kan worden, is toch een lichtpuntje.

Dan wil ik toch ook nog een woordje zeggen over de inkanteling van verschillende diensten van de VGC in de GGC. Ik blijf erbij dat dat de Nederlandstalige dienstverlening niet ten goede komt. Integendeel, er zijn daar een heleboel kanttekeningen bij te maken, zoals de correcte verdeling van de middelen, de bevoegdheidsverdeling en de bevoegdheidsoverschrijdingen die daarmee gepaard gaan, de impact op Vlaamse erkenningen van de betrokken vzw's en de manier waarop zij omkaderd worden.

Ik blijf mij met recht en reden zorgen maken over de aandacht voor het Nederlands en de Nederlandstalige dienstverlening van dit College. De heer Mathias Vanden Borre heeft naar het rapport van de vice-gouverneur verwezen en ik hoop dat iedereen dat heeft gelezen. Misschien legt het College dat ergens op een tafel en klasseert het dat verticaal, want het lijkt daar niet door wakker geschud. Ik schrik telkens weer van de cijfers. De conclusies in het rapport liegen er niet om. Ik vraag mij af wat het College daarmee doet.

Sinds het begin van de legislatuur heeft het College op aansturen van collegelid Sven Gatz de mond vol over meertaligheid. Daar kan niemand tegen zijn, maar je mag daarbij niet voorbijgaan aan het tweetalige karakter dat dit stadsgewest al decennialang vormgeeft, waar we lang voor gestreden hebben op een positieve manier en met realisaties waar we fier op mogen zijn. Dat mogen we niet zomaar prijsgeven. Het Nederlands en het Frans blijven naast de andere omgangstalen essentieel.

De resultaten van de taalbarometers liegen er niet om. Ook het artikel over de taalachterstand Nederlands bij Brusselse hogeschoolstudenten in *Bruzz* toont aan dat de kennis van het Nederlands in het gedrang komt. Daardoor worden hen kansen ontnomen. Die jongeren schrijven zich in hogescholen in. Ze hebben ongetwijfeld capaciteiten, willen vooruit in het leven en nemen hun toekomst in handen, maar struikelen omdat ze de basiskennis niet hebben om hun diploma te halen. Daar moet ons hart toch wat van bloeden.

Dan kom ik tot de enige logische conclusie dat het College op dat vlak niet de juiste klemtoon legt. Ik en mijn partij zijn van mening dat het de aandacht en het belang van het Nederlands te weinig onder de aandacht brengt.

Onlangs presenteerde het Huis van het Nederlands het motivatieonderzoek. Een vraag die altijd terugkomt, is die naar oefenmogelijkheden. Anderstaligen of nieuwkomers willen Nederlands leren, maar er zijn te weinig plekken waar ze dat kunnen. Dat is een aandachtspunt. Het College zou op dat vlak het voortouw kunnen nemen door te zorgen voor bewustmaking en door van de gemeenschapscentra plaatsen te maken waar mensen terecht kunnen die Nederlands willen oefenen om een opleiding te volgen of werk te vinden.

Daarmee kom ik bij de angel. Meer aandacht of respect voor het Nederlands krijg je alleen maar als je daar zelf voldoende respect voor hebt als College, als politicus, als beleidsmaker. Dat doe je niet door bevoegdheden en organisaties af te schuiven en aan de GGC te geven en al helemaal niet door te zeggen dat je eigen instelling overbodig is. Een ouder of een leerkracht kan alleen maar respect krijgen van de kinderen of studenten als hij zelf het nodige respect verdient en fier over zijn taak is. Dat mis ik een beetje het werk van het College.

De conclusie is dat er meer fierheid nodig is. Ik zou het beleid van de VGC willen samenvatten als een tiener die in een identiteitscrisis zit. Wie iets oudere kinderen heeft, weet wat dat betekent. Ik geef toe dat dat niet de gemakkelijkste periode is. Een tiener in een identiteitscrisis weet niet goed wie hij eigenlijk is. Hij stelt zich vragen: "*Hoe moet ik me kleden? Hoe moet ik me gedragen? Wat wil ik doen met mijn leven? Wat is mijn plaats in het geheel?*" Dat geldt ook voor de VGC. Het College zegt dat deze instelling overbodig is geworden. Het weet niet wat zijn plaats is. Net zoals tieners ook uitstelgedrag vertonen, doet ook het College dat: het komt allemaal wel goed en we doen het later wel.

Er is geen tijd meer, want we gaan het laatste jaar in. Ik hou mijn hart vast, want ik vrees voor een mager rapport.

Mevrouw Carla Dejonghe (Open Vld): Mijn fractievoorzitter is verontschuldigd. Ik voeg eerlijkheidshalve toe dat dit haar tekst is.

De collegevoorzitter zei het al tijdens de bespreking in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid: "*We gaan nog vaak vloeken op die verschillende*

vakantieregeling.” We hopen natuurlijk dat de Vlaamse overheid snel een gelijkaardige vakantieregeling uitwerkt waar alleszins de verdeling beter is, in hoofdzaak voor de herfst-, krokus- en paasvakantie. Dat zou kinderen en leerkrachten ten goede komen.

Voorlopig is dat echter niet het geval en moeten we er hier in Brussel dus het beste van maken. Door de gesplitste vakantieregelingen kan het zijn dat ouders niet in hun vertrouwde opvang terecht kunnen. Op 24 april 2023 beantwoordde het collegelid de schriftelijke vraag van mevrouw Khadija Zamouri hierover, waarin duidelijk werd aangegeven dat er in de paasvakantie twee speelpleinwerkingen minder waren wegens de *mismatch* tussen de vakanties. In het antwoord tijdens de commissievergadering van voorbije dinsdag gaf het collegelid echter het volgende aan: *“Wat infrastructuur betreft, is er voor de meeste speelpleinen geen probleem door de ongelijke vakantieperiode. Het merendeel gaat immers door op Nederlandstalige scholen.”* De vraag ging natuurlijk breder dan de beschikbare infrastructuur. Twee speelpleinwerkingen minder op een totaal van twintig is niet weinig. Dat is 10 %. Zal dat aanbod terug uitbreiden in de toekomst? Stelt het probleem zich ook in de zomervakantie?

Nog afgezien van de ongelijke vakantieregeling zou er een onvoldoende aanbod zijn. Dat is het gevolg van een goede speelpleinwerking, een groeiende aantrekkingskracht en dus ook een stijgende vraag naar plaatsen. Een tekort aan animatoren en campussen, bv. door een samenwerking met een Franstalige school, zijn maar enkele van de factoren die waarschijnlijk een rol spelen. Een verhoging van de verloning van de animatoren – meestal jobstudenten – en een betere samenwerking met de gemeenten – die meestal de Franstalige vakantieregeling volgen – kan al soelaas bieden.

Welke acties worden ondernomen om het aanbod aan plaatsen in de speelpleinwerking te verhogen? Worden er nieuwe werkingen opgestart? Is er overleg met de gemeenten zodat ze ook voldoende opvang voorzien tijdens de Nederlandstalige vakantieperiodes? Wordt een hogere verloning van de animatoren overwogen?

Daarnaast verhelderde de collegevoorzitter in de commissievergadering de situatie rond de initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO's) of de kleuteropvang met een kwaliteitslabel, zoals ze genoemd zullen worden. Er komt een transitieperiode van 2021 tot 2025 met daarna een eigen subsidiebeleid van de VGC. De collegevoorzitter gaf daarbij aan dat de middelen onvoldoende blijven, maar wel stijgen met 2 miljoen euro. De IBO's leveren een zeer mooie dienst. Ze kunnen heel kwalitatief werken met de kinderen. Het aantal kinderen die ze effectief kunnen bereiken, ligt echter laag. Daarnaast organiseren we vanuit de scholen en de onderwijsmiddelen ook veel opvang, vaak met een begeleider voor vijftig of meer kinderen. Dat creëert een ongelijke situatie ten opzichte van de IBO's. Is er ook een stijging van de middelen voorzien voor een kwaliteitsvolle voor- en naschoolse opvang, zodat we zoveel mogelijk gelijke kansen kunnen creëren voor onze schoolkinderen?

Mevrouw Els Rochette (one.brussels-Vooruit): Ik wil de VGC-Administratie bedanken voor het duidelijke en overzichtelijk begrotingsdocument, maar ook voor hun werk het hele jaar door. Daarnaast wil ik ook namens onze fractie het College feliciteren voor deze derde aanpassing van Meerjarenplan 2022-2025.

De VGC is een kleine en flankerende overheid die corrigeert waar nodig. In dat licht zie ik een mooie begroting voor mij liggen waar er veel prioriteiten juist zitten. Maar bovenal wil ik

ook de organisaties op het terrein bedanken - groot en klein, op vrijwillige basis of met beroepskrachten, in de verschillende sectoren. Het is dankzij jullie dat het Nederlandstalig aanbod in Brussel alsmaar aantrekkelijker wordt.

In de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid eerder deze week, spraken we al in de diepte over verschillende aspecten van dit aangepast meerjarenplan. Ik wil daar graag enkele zaken uit uitlichten, zonder te veel in details te treden.

Eerst en vooral is mijn fractie zeer tevreden met de komst van het Multifunctioneel Centrum Kasterlinden. Hoewel de grote opening pas voor 2025 is, zijn we blij dat er al snel twaalf leerlingen zullen starten. Het zal een zeer mooie en nodige aanvulling zijn op het schoolaanbod dat al bestaat in Brussel. We zijn blij dat twee domeinen, Welzijn en Onderwijs, hier mooi hand in hand gaan.

Het feit dat er ook extra geïnvesteerd wordt de komende jaren in kwaliteitsvol onderwijspersoneel, is zeer positief. Het collegelid gaf reeds aan dat er een indicatie is dat het tekort afneemt, laat ons hopen dat die tendens zich verderzet, want zonder een volledig lerarenkorps, geen kwaliteitsvol onderwijs.

Verder wil ik nogmaals benadrukken dat mijn fractie het zeer belangrijk vindt dat er geïnvesteerd wordt in de schoolomgeving zelf. Enkel wanneer kinderen zich goed voelen op school zullen zij alle kansen benutten die op hun pad komen. En dan blijft de lege brooddozen-problematiek toch een doorn in het oog.

In Antwerpen slaagt men erin om in elke school een gratis schoolmaaltijd te voorzien. Dat brengt uiteraard kosten met zich mee, maar levert ook veel op. Het reduceert de kansarmoede en geeft kinderen en jongeren een gezonde basis om de dag door te komen en goed te studeren.

Collegelid Sven Gatz gaf aan dat het College deze legislatuur een tussenpositie aanhoudt: schoolbesturen die schoolmaaltijden willen invoeren, worden ondersteund, maar er komt deze legislatuur geen uitrol in alle scholen. We zullen dit onder de aandacht blijven brengen. De subsidies voor andere tussenkomsten, zoals bij schooluitstappen of aankoop van boeken, juichen we uiteraard toe.

Verder spraken we in de commissievergadering al over de aanpak van pesten op school. De heer Fouad Ahidar diende over dit belangrijk probleem in het afgelopen werkjaar een resolutie in. Collegelid Sven Gatz gaf toen een zeer goede suggestie om het Onderwijscentrum Brussel (OCB) uit te nodigen in de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw om hierover van gedachten te wisselen. Dat lijkt me een zeer goed idee. Hoewel de grote hefbomen bij de schoolbesturen zelf liggen, had mijn fractie toch al gehoopt op een budget om in de toekomst acties en maatregelen te ondernemen tegen pesten. Het is immers een problematiek die veel gezinnen treft en die een blijvende impact kan hebben op kinderen.

Ik wil vandaag nog eens herhalen dat mijn fractie zich zorgen maakt over het mentaal welzijn, zeker bij jongeren, maar ook bij volwassenen. Het aantal burn-outs was nog nooit zo hoog. De recente cijfers van de Wereldgezondheidsorganisatie rond jeugdsuicide in Brussel zijn alarmerend. De collegevoorzitter gaf aan in te zetten op een verduurzaming van de werking van organisaties zoals het CAW, d'Broej, TEJO en Palto. Dat is uiteraard zeer goed, maar het

is jammer dat er geen bijkomende middelen worden geïnvesteerd. We laten hier kansen liggen.

We onthouden vooral dat het College mooi werk verzet. Ik eindig graag op een positieve noot. Mijn fractie is zeer tevreden dat er nieuwe infrastructuur komt voor de Vereniging van Marokkaanse Jongeren (VMJ), de buurtwinkel en de vzw Chez Nous - Bij Ons. Ook de uitbouw van het aanbod van Playcation achten wij zeer positief. Veel jongeren en kinderen hebben immers niet de kans om op vakantie naar het buitenland te gaan, maar op deze manier hebben zij ook een geweldige zomer in Brussel. Er werden extra middelen vrijgemaakt voor verenigingen waar armen het woord nemen. Dat is heel belangrijk, want zij leveren fantastisch werk op het terrein. Verder zijn we zeer tevreden dat het College de komende 2,5 jaar veel geld vrijmaakt voor de kunstensector.

Ik wil de collegeleden oprecht bedanken voor het mooie werk.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik was niet van plan iemand te citeren, maar na de tussenkomst van de heer Mathias Vanden Borre waag ik mij ook aan een citaat van de heer Lode Wils, de *éminence grise* van de Vlaamse beweging: *“Ik heb grote schrik. De twee grote Vlaams-nationalistische partijen, de N-VA en Vlaams Belang, willen een Vlaamse onafhankelijkheid. De N-VA zegt dat ze confederalisme wil, maar dat klopt natuurlijk niet. Ze hoopt gewoon een stap te kunnen zetten naar een Vlaamse onafhankelijkheid, maar durft dat niet te zeggen.”* Hij zegt ook: *“We vinden dat Brussel Nederlandstalig zou moeten zijn, maar dat is het niet meer. Dat wringt.”*

Dan is de vraag hoe we het Nederlands toch een plaats laten innemen in de tweede meest diverse stad van de wereld. Alles begint bij identiteit en die is niet eendimensionaal. Mensen zijn Brusselaar, Vlaming en Europeaan. Identiteit is ook sociaal, economisch en cultureel. Die drie zaken zijn permanent in beweging. De positie van de Vlaming is sociaaleconomisch veranderd, De samenstelling van de bevolking in Brussel is onvergelijkbaar met die van 50 of 100 jaar geleden.

Die factoren moeten we in rekening brengen om een beleid uit te stippelen die het Nederlands een plaats geeft. Op het vlak van taal hebben we sinds 2019 een Brusselse minister voor Meertaligheid. Dat is een logische stap in een meertalige stad. Maar buiten de promotie van meertaligheid, van het Nederlands en van de opleidingen die de hogeschool Fransisco Ferrer aanbiedt, zien we zeer weinig maatregelen om de twee hoofdtalen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest dichterbij elkaar te brengen. Dat kan bv. door een integrale aanpak in de samenwerking tussen Nederlandstalige en Franstalige scholen of door meer in te spelen op taalcoaching in onze ziekenhuizen, de eerstelijnszorg, de gemeenten en de OCMW's.

De heer Lode Wils zegt dat een Vlaamse Gemeenschap sociaal zal zijn of niet. Het voldoet om te kijken naar de asociale politiek van Vlaanderen op het vlak van Huisvesting, Mobiliteit, Onderwijs en Zorg, met het chronisch gebrek aan zorgwerkers en leerkrachten, om vast te stellen dat Vlaanderen vandaag allesbehalve warm en inclusief is.

Ik stel echter ook vast dat de VGC, die zeer afhankelijk is van Vlaanderen, er niet in slaagt om samen met de andere bevoegde overheden van Brussel een warm en inclusief gewest te maken. Ook in Brussel komen zorgwerkers bijna wekelijks op straat. Ook in Brussel blijft het lerarentekort groot, ondanks de inspanningen die geleverd worden. Het plaatstekort in het

onderwijs blijft groot en de armoede en kinderarmoede torenhoog. We merken dat we een deel van de jongeren niet meer bereiken.

Het is problematisch dat maar 11 % van de middelen naar Welzijn, Gezondheid en Gezin gaan. Mentaal welzijn van jongeren staat in het rood sinds corona. Alles specialisten zeggen dat. Zo zijn de hulpaanvragen in de eetkliniek van UZ Jette twee tot drie keer groter. In deze aanpassing van het Meerjarenplan vind ik geen maatregelen terug die tegemoetkomen aan die nood. Kinderen met complexe hulpvragen krijgen geen betere ondersteuning.

Verschillende exploitatie-uitgaven, zoals die van BRUXEO of de strijd tegen kinderarmoede worden niet geïndexeerd terwijl het risico op een verdere toename van armoede zeer reëel is. De problematiek van lege brooddozen en van het gebrek aan hygiënisch beschermingsmateriaal is in veel scholen nog steeds problematisch. De middelen van de Paspartoe worden zelfs verminderd richting 2025. Nochtans hebben mensen in kwetsbare situaties ook nood aan cultuur. Ook de middelen voor de Romawerking zullen naar 2025 dalen, in tijden van toenemende vormen van haat en racisme. De middelen om ouderen te laten deelnemen aan sport en cultuur worden niet geïndexeerd.

Onze zorg stond voor ons in de bres tijdens corona, maar de middelen die de noden in het zorgaanbod moeten opsporen, zijn lager in 2025 dan in 2022. Hetzelfde geldt voor de middelen voor zorg dicht bij huis. De middelen voor zorgzame buurtprojecten zullen in 2024 slechts een derde van de middelen van 2023 bedragen. In diezelfde periode zien we een inflatie van 6 %. Ofwel onderschat het College hoe de impact van de coronacrisis en de economische crisis de komende jaren, zeker door jongeren, zal worden gevoeld, ofwel is het een politieke keuze om de zorg te laten dragen door andere spelers, zoals de GGC.

Ook binnen het flankerend onderwijsbeleid zien we dezelfde tendens. Algemeen zien we de noodzakelijke stijging in exploitatiekosten tussen 2022 en 2023, maar die dalen dan opnieuw in 2024 en 2025. De noden zullen echter blijven toenemen. De coronacrisis en de economische crisis zullen in de komende jaren nog impact hebben. Niemand kan ontkennen dat een reeks nieuwe scholen het licht heeft gezien. Dat is een echte poging om het plaatstekort in het onderwijs, dat na meer dan tien jaar nog steeds problematisch is, aan te pakken. Dit meerjarenplan speelt echter niet genoeg in op de flankerende noden die zullen volgen wanneer we meer scholen hebben die worden gevuld met jongeren die opgroeien in een heel moeilijke periode.

Om al die redenen zal ik niet stemmen voor deze meerjarenbegroting.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik kom even tussen omdat de heer Jan Busselen mij heeft geciteerd. Misschien moet ik er de cijfers nog eens bijnemen. In mijn eerste tussenkomst verwees ik naar Statistiek Vlaanderen. Dit doe ik opnieuw, maar ditmaal met betrekking tot het armoederisico. In Vlaanderen is dit 7,7 %, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 25 % en in het Waals Gewest 17 %. Dat is toch een belangrijk verschil.

Communisme is een ideologie die armoede als politiek instrument gebruikt. Van een communist heb ik dus geen enkele les aan te nemen.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik had het over Sociale huisvesting en Mobiliteit, niet over de armoedegraad in Vlaanderen. Op de laatste opmerking zal ik niet ingaan. Die toont de zwakte van het tegenargument.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Er zijn bij aanvang van het debat enkele zware woorden en citaten gevallen, zoals “*de aanslagen der volksbedervers*”. Ik laat het volledig aan de heer Mathias Vanden Borre om in die termen in deze Raad te spreken. Hij spreekt over trots zijn. Laat ons dan trots zijn op wat de VGC in Brussel doet. Men kan én Brusselaar zijn, én trots zijn op wat de VGC doet. Men kan trots zijn op de Vlaamse Gemeenschap en op de eigen taal. Dat zijn geen contradicties, ze kunnen hand in hand gaan. Hoe staat men daar tegenover? Gaat men samenwerken of zal men zeggen dat men zich moet wapenen en verdedigen? Er is enorm veel *goodwill* in Brussel om aan de slag te gaan, ook in het Nederlands.

Als men trots wil zijn, moet men eerlijk de rug rechten. Ik hoor hier een paar opmerkingen over het te laat toesturen van de documenten. Zij werden verstuurd op 22 juni 2023, dus ruim binnen de afgesproken tijd. Vroeger was dit slechts tien dagen voor de zitting, nu werd dit opgetrokken naar veertien dagen. We respecteren die timing. Als twee weken onvoldoende is om de documenten te lezen, dan is dat niet het probleem van het College.

Het is duidelijk dat geen van de Brusselse schepenen een mandaat van de N-VA heeft. Het is duidelijk dat de N-VA geen lokale verantwoordelijkheid opneemt, want anders zou men trotser zijn op het werk dat die mensen overheen de partijgrenzen doen. Zij werken dag in, dag uit en zorgen ervoor dat er extra crèches en scholen komen en dat er Brede Scholen of speelpleinen zijn. De schepenen geven zeer veel energie aan het waarmaken van extra aanbod. Ik denk aan de crèches Ernestine en Mandala in Elsene, ‘t Harlekijntje in Sint-Jans-Molenbeek, Onze Guitjes in Sint-Agatha-Berchem, de Mutsaard in Laken en de Hummeltjes in Evere. Dat zijn crèches die we aan onze schepenen te danken hebben. Zij doen niet niets. Ze realiseren initiatieven op het terrein, hand in hand met het College en vaak ook met Vlaanderen. De eerste Nederlandstalige gemeenteschool in Elsene wordt opgestart. Ook in Schaarbeek komt er een extra Nederlandstalige school. Het ontwikkelen van een lokaal cultuurbeleid, het uitbouwen van een sterk netwerk van Nederlandstalige bibliotheken. Dat doen onze schepenen.

De traditie van de Brede Scholen kadert in afspraken die zijn gemaakt. Misschien hadden we die met meer tamtam moeten verkondigen. Onze schepenen zijn die afspraken nu aan het waarmaken om de transitie te verwezenlijken en ervoor te zorgen dat het lokaal netwerk wordt versterkt. De schepenen zorgen ook voor ondersteuning van het Nederlandstalig verenigingsleven en voor de inzet van Nederlandstalige acties in duurzame wijkcontracten en andere gemeentelijke activiteiten. Zij doen dus heel veel. Men hoort daar trots op te zijn, ook al behoren ze niet tot de eigen partij.

We moeten verder inzetten op het versterken van het Nederlands in de openbare dienstverlening. Niemand in het College heeft ooit iets anders gezegd. Dit geldt ook voor gezondheidsinstellingen en politiediensten. Overall waar mensen in contact komen met een overheidsdienst of zorginstelling, moeten we ervoor zorgen dat dit mogelijk is in het Nederlands. Dit is een uitdaging waar heel veel mensen voor staan. Het is moeilijker op te lossen dan hier te beslissen dat het moet gebeuren. Het vraagt acties op het terrein. Onze mensen worden geconfronteerd met personeelstekort. De luxe om in een rusthuis te kunnen

kiezen welke medewerker men aanneemt, ontbreekt vaak indien er amper kandidaten zijn om de vacatures in te vullen. Men zet dan in op het vinden van praktische oplossingen. Hetzelfde geldt voor gemeentepersoneel. Vaak vindt men niet de mensen die men nodig heeft, en gaat men dus aan de slag met alternatieven. Daarop willen we ook inzetten. We willen enerzijds, de aandacht bewaken, wat ook door vele schepenen gebeurt. Anderzijds, willen we op het terrein de nodige ondersteuning bieden. Daarvoor bestaat de taalbeleidsondersteuning van de Brusselse openbare diensten, bedrijven en organisaties. Het Huis van het Nederlands levert daarin sterk werk.

Tijdens deze legislatuur zijn we met het Huis van het Nederlands aan de slag gegaan om de gemeenten dynamischer en met meer impact te ondersteunen. We hebben een modulair aanbod met verschillende bouwstenen. Dat model werkt. Gemeenten tekenen vaker in en de nieuw opgestarte trajecten zijn succesvol. We zorgen dat het aanbod toegankelijker wordt voor personeelsdiensten, besturen en medewerkers die zelf lessen willen volgen. We zorgen voor *webinars* om besturen te informeren en te stimuleren om Nederlands te leren en te oefenen op de werkvloer. We ondersteunen gemeentebesturen bij het rekruteringsbeleid. Op die manier willen we ondersteunen en een reële verbetering op het terrein bekomen. Ik wil hier toch enkele cijfers over geven, want we mogen trots zijn op het werk van het Huis van het Nederlands. Wat betreft de gemeenten liepen er drie trajecten in 2022 en zes in 2023. Er werden trajecten doorlopen door Sint-Pieters-Woluwe, Anderlecht en de stadswachtendienst. Ganshoren doet verder in 2023, met intussen vijftig nieuwe kandidaten voor testen. Elsene is in voorbereiding voor de screening. Stad Brussel heeft bij de onthaaldiensten vijftig kandidaten voor screening en bij de leidinggevendenden vierentwintig. Conversaties staan ingepland voor een veertigtal medewerkers. Het Huis van het Nederlands organiseerde vorming voor moderatoren. Sint-Agatha-Berchem heeft twaalf kandidaten voor testen, Jette heeft er vijftig. Ik kan nog even doorgaan. De situatie op het terrein is misschien niet perfect, maar er wordt aan gewerkt. We moeten trots zijn op wat er wel gebeurt en de inspanningen op het terrein die effectief worden geleverd.

Mevrouw Bianca Debaets vroeg naar de hervorming van de Brede Scholen. Ik heb daar net op geantwoord. De hervorming werd doorgevoerd en de schepenen zijn bezig om die uit te voeren. De beslissingen werden genomen. Bij aanvang van de legislatuur was er enige vertraging door corona, wat in alle transparantie werd uitgelegd. Nu gaat het hervormingstraject door.

Voor de IBO's vroeg zij naar de transitieperiode. Die loopt tot 2026, zoals bepaald door de Vlaamse overheid. Er is een transitieperiode van 2019 tot 2026 vastgelegd, die geldt voor alle lokale besturen. Deze transitieperiode is lang, maar noodzakelijk. De middelen die er zijn, nemen toe. We zijn blij met die verhoging. Wel moeten we de ouders duidelijk maken dat we nog veraf zitten van de mogelijkheid om een behoeftendekkend aanbod uit te bouwen. Ik wil niet beweren dat alle ouders in 2026 gebruik kunnen maken van een behoeftendekkend aanbod. Er zullen nog veel ouders zijn die niet in aanmerking komen en die geen toegang krijgen tot die buitenschoolse opvang. We zullen de middelen zo goed mogelijk verdelen. We bekijken met de sector hoe we dit kunnen doen.

Inzake de kinderopvang vind ik dat de heer Mathias Vanden Borre echt lef heeft. Wanneer Brussel nog maar een klein initiatief neemt in die bevoegdheden, stapt Vlaanderen naar het Grondwettelijk Hof. Dat is een Vlaamse bevoegdheid, maar wanneer we Vlaanderen erop aanspreken, komt hij hier beweren dat Vlaanderen al genoeg doet en dat er een probleem is bij

de VGC. De VGC voert inzake kinderopvang flankerend beleid. Dat betekent dat wij bv. kinderopvangbegeleiders ondersteunen om in een specifiek Brusselse context te werken. Hoe om te gaan met een zeer groot aantal jongeren in armoede of met meertaligheid? Daar ligt de rol van de VGC. We stellen vast dat we op het terrein niet toekomen aan dat flankerende beleid. We gaan inderdaad naar een aantal kerntaken omdat er zoveel noden zijn. De kinderopvanginitiatieven smeken om meer personeel en werkbaar werk. Wij zetten onze medewerkers dus daarop in. De arbeidsvoorwaarden en CAO's binnen de kinderopvang, het aantal kinderen per verzorger en de voorwaarden voor erkenning vallen onder bevoegdheid van de Vlaamse Regering. Het uitbreiden van kinderopvang is een bevoegdheid van de Vlaamse Regering. Het is mijn taak om te zeggen dat we in Brussel ons uiterste best doen om te begeleiden. We kunnen helaas niet doen wat er bv. op scholen gebeurt. Collegelid Sven Gatz kan effectief een prachtig palmares voorleggen inzake extra scholenbouw. Het werkt echter anders voor de kinderopvang. Als er nieuwe schoolinfrastructuur wordt gebouwd, volgt er automatisch financiering voor leerkrachten. Bij een kinderopvang is dit anders. Wanneer de VGC een gebouw plaatst, volgt er niet automatisch personeel. Deze legislatuur hebben we in vier gebouwen geïnvesteerd die dreigden leeg te staan. De VGC maakt dan middelen vrij om dat personeel zelf te voorzien. Inzet van die middelen gaat ten koste van het flankerende beleid, wat eigenlijk wel onze bevoegdheid is. De inspanning die de VGC deze legislatuur levert voor extra plaatsen, is even hoog als die van Vlaanderen. Ik vind het vervelend om die bal terug naar Vlaanderen te moeten kaatsen, want we kunnen wel degelijk samenwerken met minister Hilde Crevits. We zoeken samen naar oplossingen. Zij heeft oor naar onze bezorgdheden. Ik zou willen dat zij meer middelen kreeg van de Vlaamse Regering om haar beleid te kunnen uitvoeren.

Het traject van de GECO-contracten heeft lang geduurd. Het uitwerken van een oplossing die werkt op het terrein is in goed overleg verlopen met Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. We hebben nu een model dat werkt. We zouden de vorige principes kunnen verlengen, maar dan zouden de kinderdagverblijven geen personeel vinden aan dergelijke voorwaarden. Toen hebben we gekeken naar de voorwaarden die nodig zijn om personeel te vinden. Daarna hebben we met Vlaanderen besproken welke aanpassingen nodig waren om de werkdruk te verlagen.

De heer Mathias Vanden Borre mag het College om inspanningen vragen binnen de marges van het beschikbare budget, maar ik hoop dat hij ook aan de Vlaamse overheid vraagt om Vlaams minister Hilde Crevits de nodige middelen te geven om een antwoord te bieden op de kinderopvangcrisis.

Wat betreft de Brede Scholen is er een transitieperiode. Per gemeente wordt met de schepenen bekeken hoe dit kan worden waargemaakt. Vanuit de gemeenten vroeg men om dit op lokaal niveau te kunnen organiseren. Een aantal Brede Scholen werd al ingebed in de gemeente of Stad Brussel. Zij ontvangen vanaf januari 2024 de subsidies in het nieuwe subsidiekader. Een aantal Brede Scholen is nog ingebed bij een andere werkgever. Hun subsidie wordt verlengd tot en met eind juni 2024. Vanaf 1 juli 2024 verandert de werkgever, waarna de subsidie aan de nieuwe werkgever wordt toegekend. Vanaf 2024 financiert de VGC de Brede Scholen per kalenderjaar.

Waarom is die transitie nodig? Coördinatoren hebben heel wat ervaring op het terrein. We willen hen zo goed mogelijk over laten gaan naar het nieuwe systeem. De lokale schepenen zijn vragende partij om die expertise te kunnen borgen. Dit vergt echter meer tijd dan voor de

scholen die al bij de gemeente zitten. De VGC wil dat de overstap in 2025 volledig afgerond is. Dat traject verloopt dus snel maar wel met aandacht voor medewerkers zodat zij zo goed mogelijk naar het nieuwe systeem kunnen overstappen.

De VGC heeft in 2019 de regierol over de IBO's op zich genomen. De transitieperiode die Vlaanderen voorziet, loopt tot eind 2025. Terwijl er in een aantal Vlaamse gemeenten middelen worden geschrapt, is dat in Brussel niet zo. Daar zijn we dankbaar voor. Volgens de tabellen stijgen de middelen van 2,4 miljoen naar 4,4 miljoen euro. Momenteel zijn er IBO-plaatsen voor 2,5 % van de kinderen. Voor kleuters gaat het om 6 %. Ik wil geen valse verwachtingen scheppen. Zelfs met die verhoging is er nog steeds meer vraag dan aanbod.

De bundeling van de Brede Scholen, de IBO's en zelfs de VGC-speelpleinen is de toekomst. Op termijn moeten we onderzoeken hoe we deze sectoren samen kunnen brengen. Het College heeft echter besloten om iedere sector zijn eigen traject afzonderlijk te laten afronden omwille van de specifieke moeilijkheden voor ieder traject. Onmiddellijke integratie zou de hervorming alleen maar bemoeilijkt hebben. Ook in Vlaanderen hebben deze sectoren bv. aparte subsidiekaders. In de toekomst is een samenwerking echter zeker wenselijk.

De VGC is momenteel niet volledig klimaatneutraal maar dat traject is ingezet. De afgelopen jaren hebben we belangrijke inspanningen geleverd om het energieverbruik van onze eigen gebouwen te beperken. We volgen de algemene richtlijnen van de federale overheid voor verwarming en plaatsen zonnepanelen op alle daken. De verwachte elektriciteitsproductie van die zonnepanelen is 1,2 kWh per jaar. Dat is enorm. De VGC zorgt ook voor de afbouw van het wagenpark en de elektrificatie van het wagenpark. Zo investeren we in duurzame mobiliteit en dienstverplaatsingen.

Bij ieder integraal bouwdoossier binnen dit meerjarenplan wordt gelet op de bouwtechnische en de energetische duurzaamheid. Niet alleen de multifunctionele site Nekkersdal, maar ook veel scholen zijn hier een voorbeeld van. We zetten maximaal in op ontharding, hergebruik, energiezuinigheid en circulair bouwen. De VGC blijft ook investeren in het verduurzamen van het bestaande patrimonium. Dat vraagt veel middelen en inspanningen. De energiesteun, die dit jaar deel uitmaakt van de aanpassing, zorgt voor gerichte acties. Daarnaast zet de VGC in op structurele verduurzaming van gebouwen op het werkveld door een aantal oproepen die gericht zijn op investeringssubsidies. Zo kunnen partners op het terrein structureel infrastructuur verduurzamen.

De VGC heeft de lonen van de animatoren van de VGC-speelpleinen opgetrokken. We blijven ook ons best doen om het initiatief aantrekkelijk te maken.

Op de vraag rond mentale gezondheid heb ik in de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid geantwoord. We moeten hier op blijven inzetten. De VGC heeft het aanbod van het CAW versterkt en heeft een samenwerking met D'Broej opgestart. Die signalen op het terrein nemen we serieus, het blijft een aandachtspunt.

Collegelid Sven Gatz: Ik wil kort ingaan op twee elementen. Het lerarentekort en het Nederlands in ons onderwijs.

Het lerarentekort is te wijten aan een aantal elementen. Enerzijds, is er te weinig instroom. Ondanks de bemoedigende cijfers die we twee weken geleden konden voorleggen, blijven we

voorzichtig. Anderzijds, beginnen veel leraren in Brussel, maar blijven hier niet. Het gaat dus om de specifieke ligging van Brussel. Onlangs kregen we echter te maken met een derde element dat niet onderschat mag worden, namelijk de werking van de schoolteams. Het is niet zo dat het tekort het grootste is in scholen die in kwetsbare buurten liggen, alles staat of valt met het schoolteam. Als mensen uitstromen uit een school waar het schoolteam niet goed functioneert, gaan ze vaak naar een andere school binnen dezelfde scholengroep in Brussel. Soms zelfs naar een school die slechts een kilometer verderop ligt. Dit inzicht heeft het College recentelijk verworven. Daarom wil de VGC samen met het Onderwijscentrum Brussel inzetten op het versterken van schoolteams.

Mevrouw Bianca Debaets meende dat de VGC kansen ontnemt aan leerlingen doorheen de schoolloopbaan. Dat vind ik een zeer foute formulering. Voor mij blijft het hoofdzaak dat elk kind in het Nederlandstalig onderwijs net meer kansen krijgt dan op andere scholen. Dat is de richting die we de laatste decennia over de partijgrenzen heen zijn ingeslagen. We moeten er inderdaad voor zorgen dat die kansen zich op elke leeftijd en op ieder niveau voordoen, daarin hebt u gelijk. Dat heeft echter met meer dan enkel met taal te maken. Het gaat hier vooral om leerlingen met een kwetsbare sociale achtergrond. We beleven in Brussel misschien voor het eerst sinds de jaren 70 een kleine sprong van de sociale mobiliteit. Deze generatie leerlingen met moeilijke achtergronden kan dankzij onze springplank van het Nederlandstalig onderwijs een stap voorwaarts maken.

Daarnaast spelen er ook taalsociologische elementen mee. Academisch taalgebruik is minder aantrekkelijk voor jongeren dan vroeger. Ook het Franstalig onderwijs klaagt hierover. Jongeren die uit het Franstalig onderwijs doorstromen, hebben te weinig kennis van academisch Frans.

Voor mij blijft het hoofdzaak kinderen kansen te geven via het Nederlandstalig onderwijs. Hoe we daar doorheen het hele curriculum in zullen slagen, is natuurlijk belangrijk. Daar ga ik graag later op in. De vragen van de heer Arnaud Verstraete en de heer Gilles Verstraeten gaan over dit onderwerp.

Collegelid Ans Persoons: Tijdens de energiecrisis heeft de VGC enorm ingezet op de tussenkomst bij energiekosten zodat organisaties uit het middenveld kunnen blijven functioneren. Dat doen we op korte termijn door een eenmalige tussenkomst voor organisaties en op lange termijn via een infrastructuuroproep duurzame ingreep. Voor de eenmalige tussenkomst geldt dat de VGC flankerend inzet op wat Vlaanderen doet. De tussenkomst betekent geen extra plan- en bewijslast voor de organisaties. Daarnaast is de tussenkomst forfaitair of procentueel afhankelijk van de aard van de werking van de organisatie. Op langere termijn trachten we ervoor te zorgen dat organisaties definitief hun energiefacturen kunnen laten dalen. Dankzij een samenwerking met BRUXEO kunnen we gratis energiescans aanbieden aan sport-, jeugd- en cultuurorganisaties. Die leggen vast waar de pijnpunten van het gebouw zich bevinden. Daarna onderzoekt FIX welke ingrepen ze kunnen uitvoeren om het energieverbruik te doen dalen. Zo houden organisaties meer middelen over voor hun werking.

Het Nederlands is populair, er zijn meer mensen die het willen leren en oefenen. Na de coronacrisis hebben we in onze gemeenschapscentra weer volop ingezet op conversatietafels. In 2022 hebben er ongeveer 6.000 mensen aan meegedaan. De samenwerking met het Huis van het Nederlands verloopt zeer goed. Ze vinden het goed dat onze gemeenschapscentra

inzetten op zulke initiatieven omdat zij vaak makkelijker het publiek bereiken dat hun weg niet vindt naar het Huis van het Nederlands. Tot slot, richt ik graag de aandacht op de ‘samenzing-sessies’ en ‘gelukkig zijn-sessies’ die de AB organiseert. Dit zijn nieuwe en aangename manieren om samen Nederlands te oefenen. Daarnaast hebben ze ook een belangrijke sociale rol. Het haalt mensen uit huis en brengt ze samen. Er wordt blijvend gezocht naar creatieve manieren om mensen de kans te geven Nederlands te oefenen.

De heer Mathias Vanden Borre (NV-A): Mevrouw de collegevoorzitter, u zegt dat we trots moeten zijn op onze Vlaamse gemeenschap in Brussel en het werk dat er verricht wordt. Uiteraard, dat ben ik ook. Ik begon mijn tussenkomst dan ook met een lofzang voor iedereen die hieraan meewerkt. Daartoe reken ik ook de Vlaamse schepenen.

Mijn uitspraak was zeer duidelijk geplaatst in de context van het taalrapport van de vice-gouverneur. Slechts 16,1 % van de benoemingen van lokale besturen zijn in orde met de Taalwet. Ik verwacht van onze Vlaamse schepenen dat ze met deze conclusie aan de slag gaan. We moeten echter vaststellen dat er al jarenlang een dalende tendens aan de gang is. De Taalwet werd nog nooit zo slecht nageleefd als nu. Ik vind het niet te veel gevraagd dat er een agendering gebeurt op het schepencollege en een actieplan wordt ontwikkeld. Ik vraag enkel dat de wet wordt gerespecteerd en dat de bevoegde niveaus hiervoor zorgen. We moeten meer in dialoog kunnen gaan met de Vlaamse schepenen in Brussel. Er moet een soort permanent overleg bestaan tussen de Raad en de schepenen omdat er gedeelde problemen en noden zijn. Mijn scherpe tussenkomst ging wel degelijk over de GECO-contracten waar u ook naar verwees.

U zegt dat het lang geduurd heeft, maar we zijn er nog steeds niet. We vragen al jaren om daar stappen in te zetten en om meer te doen, om meer voluntarisme aan de dag te leggen. Het tekort aan kinderverzorgers zou toch een absolute prioriteit moeten zijn voor het VGC-beleid.

Maar ik heb de afgelopen jaren niets gezien, of vergis ik mij, collega's? Niets in de feiten, niets in de uitspraken, niets in de toelichting. Nochtans is de nood extreem hoog. De Nederlandstaligen, de Vlaamse Brusselaars, kunnen er alleen maar mee gebaat zijn als daar effectief stappen gezet worden.

De meezingsessies, of zangstonden, in de AB zijn inderdaad een leuk gegeven. Het lijkt me misschien een goede uitstap voor de Commissie voor Cultuur, Jeugd en Sport, bv. op 11 juli... Ik ken wel een paar liedjes die we daar kunnen zingen om de Vlaamse Gemeenschap te vieren. (*Gelach*)

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Dank aan de collegeleden voor de uitgebreide en gevatte antwoorden. Sommige collega's spreken van “*scherpe*” tussenkomsten, maar dat klopt niet: het was een tussenkomst met flagrant foute beweringen. Die zijn nu rechtgezet en gecorrigeerd. Als de heer Mathias Vanden Borre zegt dat het aan de VGC is om de capaciteit van de kinderopvang uit te breiden om het tekort aan begeleiders op te vangen, dan is dat compleet irrealistisch. Dat klopt ook niet met de bevoegdheidsverdeling. Dat is eerder uitgelegd, maar u hebt het toch nog eens herhaald.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik word hier beschuldigd van onwaarheden. Ik noem niemand hier een leugenaar. (*Rumoer*) Als u dat hier nog eens zegt en mij hetzelfde verwijt, gaat het om kwade wil...

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Voor sommige is het duidelijk moeilijk om dat te horen. Ik nodig u uit om de staatsindeling van België nog eens op te zoeken. De komende maanden is daar veel tijd voor.

Meer Nederlands in Brussel betekent maximaal investeren in de capaciteit in de kinderopvang, in oplossingen om meer kinderbegeleiders te vinden, in de capaciteit voor onderwijs, in oplossingen voor het lerarentekort... Het zwaargewicht van de middelen daarvoor ligt in Vlaanderen. Maar de VGC zal alles doen, doet alles binnen haar mogelijkheden om mee aan die oplossingen te werken.

Heel veel Brusselaars zijn vandaag oorspronkelijk noch Nederlandstalig noch Franstalig. Zij willen heel graag aansluiten bij de Nederlandstalige gemeenschap, ze willen heel graag naar de Nederlandstalige opvang, naar het Nederlandstalig onderwijs gaan. Doordat er geen plaats is, kunnen ze dat vaak niet, en dat is tragisch.

Zoals blijkt uit het rapport van de vice-gouverneur zijn er tegelijk veel jobs beschikbaar bij de Brusselse openbare besturen. Men is daar op zoek naar mensen die het Nederlands machtig zijn. Intussen zijn heel veel Brusselaars op zoek naar werk. Als je wil, kunnen die zaken mooi samenvallen. Dat is onze oplossing. We willen dat er massaal geïnvesteerd wordt in het aanbod van Nederlandstalig onderwijs en Nederlandstalige opvang, en we willen dat samen doen. Dat is de beste weg vooruit. Er zijn hier collega's, bv. bij cd&v, die pleiten om die jobs te schorsen, ook al is dat nooit gebeurd in de twintig jaar dat cd&v in het bestuur zat. En dat is ook geen oplossing. We moeten vooral zorgen dat mensen die Nederlands kunnen, aan de slag gaan en zo kunnen zorgen voor de tweetaligheid van alle openbare diensten. Ook Groen vindt die tweetaligheid heel belangrijk.

Dat is de oplossing waar wij willen aan werken en ik hoop dat de collega's van cd&v en N-VA ook inzien dat we erbij zullen winnen als we samenwerken.

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Ik deel de mening dat jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs in Brussel meer kansen hebben, meer dan mochten ze elders zitten. De voorwaarde is wel dat ze het Nederlands correct beheersen als ze afstuderen. En daar knelt het schoentje. Het artikel van deze week toont dat ook aan.

Het probleem beperkt zich ook niet tot het Nederlandstalig onderwijs. Franstalige jongeren beheersen het Frans soms ook maar half, zeker geschreven Frans. Een tijdje geleden kreeg ik de slaagpercentages van de Brusselse politieschool in handen. Dat ligt hoger bij Franstalige dan bij Nederlandstalige jongeren, dat vond ik een echte *eyeopener*. Anderstalige jongeren uit het Nederlandstalig onderwijs slagen niet voor die basistest, doordat ze soms zelfs de vragen niet begrijpen. En het gaat daar echt niet om metafysica...

Er is dus nog heel wat werk aan de winkel. Misschien zou het kunnen dat voor veel van die jongeren het Nederlands een derde taal is. Dat is delicaat, maar ook onderwijsexperts zeggen dat, niet altijd publiekelijk maar wel in privégesprekken. Voor heel sterke jongeren is een derde taal wellicht geen probleem, zeker niet als ze thuis veel omkadering en steun krijgen. Het zou een deel van de verklaring kunnen zijn, maar ik heb er ook het raden naar. Mocht uw theorie kloppen en het probleem gelijkaardig zijn aan Franstalige kant, zouden de slaagcijfers aan de politieschool gelijklopend zijn. Misschien een zaak om verder te onderzoeken...

Collegelid Sven Gatz: U haalt een goed punt aan, want ook ik was verrast door de cijfers van de politieschool. We moeten alleszins inspanningen blijven doen om de leerlingen zo hoog mogelijk te laten eindigen. Maar zelfs leerlingen die niet slagen voor bv. de politieschool, hebben door hun kennis van het Nederlands, op welk niveau dan ook, toch nog altijd meer kansen in de rest van hun leven.

Ik vind dus niet dat we voor een minimale aanpak moeten gaan. We moeten ambitieus blijven. Het is alleszins een boeiend debat, dat wellicht nog jaren zal doorgaan.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik heb het gevoel dat het College de kritiek op die sluipende besparing door niet te indexeren heeft ontweken. De mensen in ons onderwijs, in onze zorg en sportscholen doen fantastisch werk. Ze realiseren prachtige zaken met de middelen van de VGC.

Ik had een reactie verwacht op het feit dat bepaalde middelen niet geïndexeerd worden, zodat er dus sluiks bespaard wordt. Dat zal een impact hebben op het terrein.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Voor het eerst in de geschiedenis van de VGC worden er werkingsmiddelen geïndexeerd. Dat is niet zo evident, omdat de VGC afhankelijk is van de subsidies van andere niveaus en geen eigen inkomsten heeft. Indexeren betekent dat je eigen inkomsten geïndexeerd worden, en dat is hier niet het geval.

Toch hebben we ervoor gekozen om een getrapte indexering door te voeren in verschillende schijven, en dat is besproken met het werkveld. Niet alle noden worden daarmee geledigd, maar het is wel een belangrijke stap om de werkingssubsidies van een aantal organisaties mee te laten evolueren met de gezondheidsindex. En dat hebben we gedaan.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is niet omdat een deel van de werkingsmiddelen geïndexeerd wordt dat het andere deel oké is.

- *De bespreking is gesloten.*

Stemmingen

Artikelen 1 t.e.m. 3 worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

Het Ontwerp van verordening tot goedkeuring van de derde aanpassing (nr. 2023/3) van het Meerjarenplan 2022-2025 – Stuk 6A (2022-2023) Nrs.1 en 2 wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 4.

Hebben ja gestemd: Juan Benjumea Moreno, Carla Dejonghe, Soetkin Hoessen, Els Rochette, Pascal Smet, Lotte Stoops, Guy Vanhengel, Arnaud Verstraete, Fouad Ahidar

Hebben neen gestemd: Jan Busselen, Bianca Debaets, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

BENOEMINGSPROCEDURE VOOR DE NIEUWE GRIFFIER

De voorzitter: Mevrouw Patricia Coppens, griffier van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, zal met ingang van 1 juni 2024 met pensioen gaan.

De plenaire vergadering moet voor haar opvolging zorgen conform artikel 69 van het Reglement van Orde, dat bepaalt dat de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie op voordracht van het Uitgebreid Bureau, buiten zijn leden een griffier benoemt. Deze krijgt de rang van bestuursdirecteur van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement.

De stemming over de benoeming van de kandidaat die door het Uitgebreid Bureau wordt voorgedragen, heeft plaats bij geheime stemming en bij volstreekte meerderheid, overeenkomstig de regels bepaald in artikel 10, 4 van het Reglement van Orde.

Overeenkomstig de beslissing van het Bureau van 7 juli 2023, stel ik voor om in te stemmen met de benoemingsprocedure voor de griffier die aan de raadsleden werd bezorgd. *(Tekst werd op de banken rondgedeeld)*

Geen bezwaar? *(Instemming)*

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)

vzw Beeldenstorm

De heer Jan Busselen (PVDA): De vzw Beeldenstorm in Anderlecht probeert al jaren jongeren en volwassenen uit Kuregem warm te maken voor kunst en cultuur. Ze organiseren in de wijk cultuurprojecten via ateliers, *workshops*, lezingen enzovoort.

De plek is een uitvalsbasis voor een hele reeks mensen uit de socioculturele sector, die werken met een kwetsbare groep in een van de armste wijken van onze stad. Beeldenstorm doet al 25 jaar maar de organisatie staat onder druk. Hoewel de VGC de meerwaarde van Beeldenstorm altijd heeft ondersteund, werd er de afgelopen jaren 10 % bespaard op de subsidies. Ook zou er vanuit de Administratie een signaal zijn gegeven dat er mogelijk een stopzetting van de subsidies zou komen. Daarenboven geeft de gemeente Anderlecht geen duidelijk antwoord over de huisvesting van Beeldenstorm.

In Beeldenstorm is een generatiewissel gaande. Wie de organisatie kent, weet dat Nik Honinckx met pensioen gaat. Hij heeft de werking uit de grond gestampt. Een nieuwe lichter aan jonge mensen, waaronder onderzoekers aan verschillende universiteiten, staat klaar om de fakkel van hem over te nemen. Dat is een kans voor de VGC en het sociaal-culturele werk in Anderlecht.

Ik zal niet ingaan op mogelijke interpersoonlijke spanningen, maar ik begrijp de woede van mensen die jarenlang in het deeltijds kunstonderwijs (DKO) hebben gewerkt. Ze zetten zich in voor een maatschappelijk project en zijn niet opgezet met reacties waarin ze worden weggezet als mensen zonder artistieke expertise. Ik vind die uitspraken echt frappant. Overigens kom ik zelf uit het DKO.

Het is van de pot gerukt dat er een consultancybureau als KPMG op zo'n organisatie wordt afgestuurd. De mensen van Beeldenstorm doen al 25 jaar terreinwerk, en KPMG komt vertellen dat ze, om een deel van de problemen op te lossen, een deel van hun werking betalend moeten maken.

Uit verschillende gesprekken leid ik af dat het niet altijd gemakkelijk was om te werken met sommige mensen uit de vzw, maar is dat een reden om de werking op te doeken? De budgettaire inperking en de onduidelijkheid over de locatie brengen niet alleen de werking van de vzw in gevaar. Er staan ook 20 banen op de tocht, van medewerkers die niet zomaar op de reguliere arbeidsmarkt terechtkunnen. En dat net wanneer de vzw in een overgangsfase verkeert. Bovenal dreigen het netwerk en alle activiteiten die ten dienste staan van een fragiel doelpubliek stopgezet te worden.

Bent u op de hoogte van de moeilijke situatie van vzw Beeldenstorm? Hebt u contact gehad met de verantwoordelijken van de vzw? Hoe beoordeelt u de noodkreet van een werking die wordt ondersteund met middelen van de VGC?

Welke pistes zijn er onderzocht om vzw Beeldenstorm te ondersteunen in de zoektocht naar een nieuw onderkomen? Heeft vzw Beeldenstorm nog een plek in uw visie op het sociaal-culturele Nederlandstalig landschap? Zo ja, in welke middelen voorziet u om deze werking verder te ondersteunen?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Het voortbestaan van vzw Beeldenstorm is in gevaar. De organisatie werd opgericht in 1999 in de voormalige Marius Renardschool in Kuregem, in een gebouw dat de gemeente Anderlecht ter beschikking stelt. De ateliers van vzw Beeldenstorm vormen een uitvalbasis voor talrijke socio-economische en artistieke pedagogische activiteiten ten voordele en ten dienste van de meest kwetsbare, armste bevolking in Brussel.

De raad van bestuur en de directie trekken aan de alarmbel. U hebt de brief wellicht gezien, net als de heer Jan Busselen en talrijke anderen. Ik citeer: *“Beeldenstorm bekleedt al bijna 25 jaar een unieke positie in het Brusselse landschap door zijn combinatie van culturele en sociaaleconomische activiteiten en zijn inbedding in een multiculturele wijk die vaak enkel negatief in de actualiteit komt. Werkend volgens een intercultureel en intergenerationeel principe van kruisbestuiving worden cross-over artistieke producties gerealiseerd in een proces van emancipatie en integratie. Deze boeiende doorsnedes leidden tot een vernieuwende kijk op onze omgeving en samenleving.*

Maar Beeldenstorm wordt nu bedreigd in haar voortbestaan. Hoewel de VGC, die de meerwaarde erkent van onze vzw en al sinds jaren een financier van Beeldenstorm is, werd er al op de subsidies bespaard en wordt nu door de Administratie bedreigd met stopzetting van de subsidies. Daarenboven geeft de gemeente Anderlecht geen eenduidig bindend antwoord over de huisvesting van Beeldenstorm. Deze budgettaire inperking en onduidelijkheid i.v.m. locatie, brengt niet alleen de werking van Beeldenstorm in gevaar, het bedreigt ook de tewerkstelling van ruim 20 medewerkers die niet zomaar op de reguliere arbeidsmarkt terechtkunnen. Maar bovenal zou het netwerk en al de activiteiten ten dienste van een fragiel doelpubliek opgeblazen worden.”

De huidige artistiek en zakelijk directeur gaat binnenkort op pensioen. Vzw Beeldenstorm staat dus voor een doorstart, die echt lastig te verkopen is aan een nieuwe generatie als er

weinig duidelijkheid bestaat over locatie en financiering. De onzekerheid maakt het moeilijk om op middellange en lange termijn structurele en toekomstgerichte partnerschappen op te zetten.

De VGC zal zeer binnenkort over de werkmiddelen beslissen. Klopt het dat de werkmiddelen van vzw Beeldenstorm onzeker zijn? Welke overwegingen spelen een rol? Krijgt de vzw Beeldenstorm een plek binnen het atelierbeleid van de VGC? Bent u bekend met de problematiek rond de huisvesting? Welke scenario's liggen voor inzake de huisvesting voor Beeldenstorm? Werden die met de VGC besproken? Bent u in gesprek met de gemeente Anderlecht om de toekomst van Beeldenstorm te waarborgen?

Mevrouw Bianca Debaets (cd&v): Het College had eerder beslist om een transitieproject van de vzw op te starten. Mijn vragen sluiten aan bij die van mijn collega's, al zijn ze een beetje ruimer. Hoe beslist het College om een organisatie door te lichten? Wanneer wordt de analyse uitgevoerd door de eigen diensten en wanneer door derden?

Ik neem aan dat de doorlichting van vzw Beeldenstorm niet de enige is. Hoeveel doorlichtingen of *quick scans* hebben er sinds het begin van de legislatuur plaatsgevonden in werkingen die door uw beleidsdomein worden gesubsidieerd?

Als een vzw een transitieperiode ingaat, is ze gebonden aan bepaalde mijlpalen. Wat wordt daaronder verstaan? Hoe worden ze afgebakend? Welke steun biedt de VGC aan vzw's die een transitie doorlopen? Welke evaluaties worden gemaakt en welke aanpassingen vloeien daaruit voort?

Kuregem is een kwetsbare wijk. Het is goed dat er kanttekeningen bij de werking van de vzw worden geplaatst. Dat gaat overigens voor veel vzw's op. Toch vervult vzw Beeldenstorm een belangrijke rol als het aankomt op netwerkvorming tussen verschillende actoren. Welk perspectief kunt u de vzw en de wijk bieden?

Collegelid Ans Persoons: Mevrouw Debaets, ik kan globaal op uw vragen antwoorden, maar u had meer precieze vragen over cijfers. Aangezien die in een schriftelijke vraag zijn gesteld, zal ik er schriftelijk op antwoorden. Op de globale vragen kan ik u nu een antwoord geven.

Ik ben op de hoogte van de uitdagingen in het dossier van de vzw Beeldenstorm. Vorige week heb ik vertegenwoordigers van de vzw ontvangen op mijn kabinet. Het was een van mijn eerste afspraken als kersvers collegelid. Graag geef ik de lange VGC-historiek van het dossier even mee alvorens op de vragen in te gaan.

De vzw Beeldenstorm werd opgericht in 1999 door de huidige directeur Nik Honinckx. De sociaal-artistieke werking werd snel opgepikt door de VGC, die de vzw al sinds 2000 steunt. De VGC heeft het dossier steeds met de nodige aandacht opgevolgd en stelde de afgelopen jaren al enkele keren problematische situaties vast inzake het zakelijk en financieel beheer. In het verleden konden ze met extra overleg en begeleiding van de Administratie telkens rechtgezet worden, zodat de vzw verder kon werken.

Eind 2020 werd het eerste Strategische Meerjarenplan van de VGC goedgekeurd. Onze strategische doelstellingen werden daarin herbekeken. Er werd gekozen voor een

participatieve aanpak met de vele verenigingen die op het Brusselse werkveld actief zijn in de beleidsdomeinen van de VGC.

In het kader van de implementering van het Meerjarenplan en het formuleren van de vernieuwde doelstellingen vroeg het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport aan de organisaties met een langdurige historiek van werkingssubsidies om tegen 30 april 2021 een meerjarenplan in te dienen. Daarmee moesten ze aantonen dat hun werking paste in de nieuwe doelstellingen, met als hoofddoel een meerjarenconvenant te kunnen afsluiten. Het gaat dus om organisaties die al heel lang werkingssubsidies hadden. Het leek dan ook logisch om met meerjarenplannen te gaan werken.

De meerjarenplannen werden geëvalueerd door de Administratie en door een adviescomité. Dit waren de evaluatiecriteria: de mate waarin het plan zich inschrijft in het Meerjarenplan van de VGC en meer bepaald de doelstellingen die betrekking hebben op het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport; de coherentie van het verhaal en eventuele regionale relevantie; de stedelijkheid, met name diversiteit, actuele tendensen in de samenleving en/of discipline en participatie en inclusie; het zakelijk beleid en het naleven van de principes van goed bestuur, toezicht en verantwoording.

Nu kom ik tot de kern van de zaak: het meerjarenplan van Beeldenstorm werd eind 2021 als onvoldoende beoordeeld door de Administratie en het adviescomité. Naar aanleiding van ernstige bedenkingen in de adviezen van de Administratie en het adviescomité besliste het College in januari 2022 om een signaal te geven. De subsidie daalde van 183.000 euro in 2021 naar 165.000 euro in 2022. Er werd geen meerjarenconvenant afgesloten.

Cultuureducatie is voor de VGC en voor mijzelf zeer belangrijk. Daarom kreeg de vzw een tweede kans. Er werd gevraagd om in 2022 een hertekend inhoudelijk en zakelijk plan te schrijven. De nadruk diende daarbij te liggen op een vernieuwende aanpak van de kunst- en cultuureducatieve werking voor kinderen en jongeren. De VGC engageerde zich om de organisatie hierbij te ondersteunen en te voorzien in externe begeleiding voor het veranderingsproces.

De externe begeleiding die in 2022 met KPMG werd opgestart, bestond uit een *quick scan*-analyse van het financieel beleid en organisatorisch beheer van Beeldenstorm. Voor het begeleidingsproces via KPMG is een stuurgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers van het bestuur van Beeldenstorm, deMens.nu, de Administratie van de VGC, kabinetsmedewerkers en KPMG.

Het rapport van KPMG, dat in mei 2022 werd opgeleverd, legde een aantal systemische tekortkomingen in de organisatie bloot. De VGC verzocht de vzw om de aanwijzingen te verwerken in een hertekend meerjarenplan voor 2023-2025.

Het hertekende plan werd ingediend op 14 oktober 2022, maar bevatte nog steeds een aantal onduidelijkheden. Voor de VGC beantwoordde het onvoldoende aan de verwachte heroriëntering. Er was nog veel werk om te evolueren naar een financieel gezonde organisatie met een vernieuwde inhoudelijke visie op kunst- en cultuureducatie voor kinderen en jongeren.

Tijdens een vergadering op 9 november 2022 werd dieper ingegaan op de bedenkingen en onduidelijkheden van het ingediende plan. De vzw kreeg een derde en laatste kans om zich in

te schrijven in een inhoudelijke, bestuurlijke en zakelijke hervorming die de organisatie een toekomst kan bezorgen binnen het VGC-kader van cultuur- en kunsteducatie voor kinderen en jongeren. Beeldenstorm reageerde positief op de formele vraag. Vervolgens werd een dialoog aangegaan over in de tijd bepaalde mijlpalen die werden verwerkt in een overeenkomst voor de periode januari-juni 2023.

Het College besliste op 2 maart 2023 om 87.600 euro toe te kennen voor de eerste jaarhelft, in afwachting van een definitieve beslissing. Het was voor alle partijen vooraf duidelijk dat de beslissing over de verdere subsidiëring van de vzw op 13 juli 2023 zou worden genomen. Het opvolgen van de mijlpalen gebeurde opnieuw via een stuurgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van de VGC-Administratie, mijn kabinet, Beeldenstorm en deMens.nu. De laatste vergadering van de stuurgroep vond plaats op 20 juni jl.

Deze lange uitleg schetst een beeld van de omvangrijke en intense begeleiding die de Administratie en mijn kabinetsmedewerkers hadden ontwikkeld om de vzw ruggensteun te geven in dit belangrijke proces. Het proces gaf Beeldenstorm meerdere kansen en nam meer dan 2 jaar in beslag.

Er werd in eerste instantie gefocust op het transitietraject. Het was op dat moment niet opportuun om de vzw te vragen zich in te schrijven in het atelierbeleid van de VGC. Bovendien is er met de vzw Werkplaats Walter al een actor in de wijk die zich daarop focust.

De vzw is sinds haar oprichting gehuisvest in de Bergensesteenweg 145, in de Anderlechtse wijk Kuregem. Het gaat om een voormalige gemeentelijke kleuterschool. De vzw betaalt daarvoor noch huur, noch energiekosten. De gemeente Anderlecht had beslist de huidige locatie van Beeldenstorm te gebruiken voor de uitbreiding van een Nederlandstalige school. Het plan was een volledig nieuwe infrastructuur te bouwen voor Beeldenstorm in de vlakbij gelegen Liverpoolstraat met de bedoeling daar evenveel oppervlakte te bestrijken. Beeldenstorm heeft zich daar altijd tegen verzet. Het is uiteindelijk maar gedeeltelijk gelukt de infrastructuur in de Liverpoolstraat te bouwen omdat op de site grondvervuiling werd ontdekt.

Vandaag is de gemeente tegemoet gekomen aan de wens van Beeldenstorm om in de huidige infrastructuur te blijven op voorwaarde dat de speelplaats die daarbij hoort, wordt vrijgemaakt zodat de kleuters ervan gebruik kunnen maken. De binnenkoer van Beeldenstorm staat momenteel vol onveilige bouwmaterialen. In ruil daarvoor zouden ze een langetermijncontract opmaken voor de beschikkingstelling van de huidige infrastructuur.

Gelet op het feit dat de speelplaats nog steeds niet is vrijgemaakt, heeft de gemeente geen verder initiatief meer genomen om dit te formaliseren.

Zoals ik al aangaf is de dialoog tussen de VGC en Beeldenstorm al een hele tijd bezig. De VGC is een kleine overheid die doordachte beslissingen moet treffen, en organisaties ook in slechte tijden steunt. De VGC heeft Beeldenstorm heel veel kansen geboden. Er zijn heel wat mensen, middelen en tijd in het transitietraject gestoken. Als er almaar zorgwekkende signalen komen, kan de VGC deze niet blijven negeren. Dat zou ook niet correct zijn naar alle organisaties toe die op dat vlak wel correct werk leveren.

Kunst- en cultuureducatie voor kinderen en jongeren in een wijk zoals Kuregem is essentieel. Ik blijf benadrukken dat de VGC altijd zal investeren in kunst- en cultuureducatie in Kuregem. De middelen verdwijnen zeker niet maar we gaan na of Beeldenstorm nog de meest geschikte partner is. Een beslissing is nog niet gevallen. Beeldenstorm krijgt nog tot 13 juli de tijd om een plan in te dienen. De beslissing zal zeer overwogen worden getroffen, gebaseerd op advies van de administratie. Ik wil op de beslissing niet vooruitlopen. We wachten op het dossier van Beeldenstorm en het definitieve advies van de administratie.

Maar ik garandeer u dat de middelen voor kunst- en cultuureducatie in de wijk blijvend worden ingezet.

De heer Jan Busselen (PVDA): We blijven het dossier opvolgen in het licht van wat na 13 juli 2023 gebeuren zal. Onder onrustwekkende signalen heb ik begrepen ‘het niet kunnen opmaken van het meerjarenplan’. De vraag is of er werkelijk onrustwekkende signalen zijn zoals het niet tegemoet treden aan de noden van de wijk of een werking die niet functioneert of slecht is georganiseerd. In dat geval begrijp ik volkomen dat signalen niet overboord mogen worden gegooid. Hier gaat het om een werking die al 25 jaar bestaat en nu in een doorstartfase zit. Als straf krijgen ze 10 % minder middelen omdat ze niet op tijd met een meerjarenplan op de proppen komen. Ze krijgen een organisatie op zich afgestuurd, KPNG, die stelt: “we bieden hoogwaardige dienstverlening op het gebied van audit en advisory. Onze accountants bieden informatie en zekerheden over routes van het economisch verkeer”.

Zijn dat het type boys die we naar een sociaal-culturele organisatie die al 25 jaar werkt, moeten sturen? Ik heb daar mijn twijfels over.

Ik hoop dat de doorstart van Beeldenstorm positief afloopt en dat zij voort worden ondersteund. De wijk heeft het broodnodig.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Beeldenstorm werkt met geld van de belastingbetaler. Het is dus niet meer dan normaal dat de organisatie verantwoording aflegt over het gebruik van de middelen en zich inschrijft in de meerjarenvisie van de VGC. De VGC-middelen betekenen een vierde van hun begroting. Bij gewestelijke controleorganen zijn geen van deze signalen opgevangen. Hebt u inzage over de rest van de middelen en hoe de werking daar is beoordeeld? Zonder de bijdrage van de VGC zal de werking voor de meest kwetsbare groepen zoals de jongeren in Kuregem in elkaar zakken.

De VGC wil toch iedereen meekrijgen. We hebben het hier vaak over eenzaamheid en *empowering* van een kwetsbaar publiek, over vrouwenwerking en ontmoetingsplaatsen die kwetsbaren een heel stuk vooruithelpen. Een werking die al 20 jaar bestaat kan niet zomaar ergens anders heropstarten. Het lijkt me dan ook goed bij de evaluatie een maatschappelijk evenwicht te zoeken tussen bedrijfseconomische logica en de sociale en artistieke missie van organisaties zoals Beeldenstorm.

Wat de vrijmaking van de speelplaats betreft, zou deze zelfs indien vrijgemaakt, niet aan de huidige veiligheidsregels voldoen om er kleuters te laten spelen. Is daar een preventieadviseur voor geraadpleegd? Ik vang veel tegengestelde berichten op. Er kan nog veel worden verduidelijkt. Iedereen wil immers hetzelfde voor de buurt. Het blijft een lastige opdracht om zonder extra middelen met een uittredende directeur dat nieuwe verhaal te schrijven. Ik begrijp dat men met een volledig nieuwe ploeg een heel nieuw verhaal wil schrijven.

Wat de artiestenateliers betreffen, kunt u me zeggen over welke actor in de wijk u het heeft?

Collegelid Ans Persoons: De akte waarover u het heeft is “Walter werkt”. Ik begrijp de opmerkingen die zijn geformuleerd bij een organisatie zoals Beeldenstorm met een lang verleden in Anderlecht.

Maar de VGC staat ook voor strategische keuzes met een duidelijke visie. Aan alle organisaties voor cultuur, jeugd en sport wordt gevraagd zich daarbij aan te sluiten. Het is dan ook heel moeilijk om te blijven negeren dat sommige organisaties daar onvoldoende op antwoorden. Het gaat niet enkel om zakelijke maar ook om inhoudelijke aspecten.

Anders heeft het geen zin dat de VGC strategische visies uitwerkt en aan organisaties vraagt deze visies in hun meerjarenplannen mee te nemen en uit te werken. Die organisaties steken daar enorm veel tijd in. Er moet dus een gevolg worden gegeven aan de oproep om onze strategische doelstellingen in hun planning te verwerken.

De Administratie volgt dat proces op en bereidt adviezen voor. En natuurlijk zullen we een organisatie die al zo lang in een wijk functioneert niet zomaar laten vallen. Vandaar dat zoveel tijd en middelen zijn gestoken in het begeleiden van Beeldenstorm. Bovendien is Beeldenstorm niet de enige organisatie die door KPNG is geanalyseerd. Bij Recyclart is dat ook gebeurd en zij zijn daar sterker uitgekomen.

We hadden graag eenzelfde proces bij Beeldenstorm op gang gebracht. De begeleiding en steun van de VGC hadden net tot doel de organisatie te helpen. Een definitieve beslissing is nog niet gevallen. We blijven met hen in contact. De middelen voor kunst- en cultuureducatie in de wijk blijven ook beschikbaar.

De andere subsidies die de vzw krijgt zijn de gesco's die Actiris subsidieert. Het gaat om een bedrag van 116.000 euro. Maar met de gesco's zijn geen problemen.

Fuiflocaties in Brussel

De heer Jan Busselen (PVDA): In een *Bruzz*-interview met de coördinatieverantwoordelijke van Entree, het vroegere JHOB, lezen we dat feesten in de stad voor jongeren niet altijd even gemakkelijk is. Vandaag gelden zoveel regeltjes dat feesten in de stad bijna onmogelijk wordt. Jeugdhuis Ton in Ganshoren staat in een buurt met weinig woonhuizen en ondervindt toch druk vanuit de gemeente. Voor oudere jongeren bestaat een aanbod, maar voor jongeren tussen 15 en 18 jaar is dat veel minder het geval, zeker in de wijken rond het Kanaal.

Op de vraag of de VGC nu drie fuiflocaties heeft kunnen openen in Brussel is het antwoord negatief. De coördinator Stefaan Kaberuka van Entree bevestigt dat er een fuifloket van de VGC is gekomen, maar geen nieuwe zalen. Daarin is de VGC voorlopig niet geslaagd. Nochtans werd dat wel aangekondigd en is 900.000 euro voor fuifinfrastructuur vrijgegeven voor Anderlecht, Molenbeek en Brussel-Stad.

Hoever staat met de bouw van deze fuifzalen? Hoe evalueert u de vooruitgang in verband met de infrastructuur voor fuifzalen? Hoe is dat bedrag van 900.000 euro uiteindelijk aangewend? Hoe vaak is het fuifloket gebruikt om een fuif te organiseren? Hoe evalueert u het fuifloket?

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik neem even het woord in naam van Annemie Maes die tijdens de vorige legislatuur nog heel hard het belang van fuifzalen heeft benadrukt. Met het fuifloket zijn wel tijdelijke nieuwe fuiflokalen bijgekomen. Zo is er Camping 58 dat tijdelijk in voege is gesteld door Benoit Hellings, maar het gaat telkens om korte aanvullingen. Zijn er ook nieuwe linken rond tijdelijk gebruik toegevoegd? Is er samenwerking afgesproken zodat die mogelijkheden ook bekeken kunnen worden? Dat biedt toch nieuwe mogelijkheden. Wordt daar ook melding van gemaakt in teksten die voor jongeren zijn bestemd?

Er zijn natuurlijk ook oudere kinderen die graag dansen, zoals ikzelf. Er zijn heel veel Brusselaars die graag dansen en op zoek zijn naar ruimten om te kunnen dansen, muziek te horen en dat zonder anderen te storen. Hoe evolueert dit dossier?

Collegelid Ans Persoons: Oudere mensen mogen zeker ook nog fuiven. Daar staat uiteraard geen leeftijdsgrens op.

In 2019 lanceerde het toenmalig collegelid Pascal Smet voor het eerst een online fuifloket met drie fuifplekken voor Brusselse jongeren en dus ook voor de iets minder jongeren. En toen viel alles stil. Na twee jaar corona is de evenementensector intussen terug op kruissnelheid. De officiële lancering van het fuifloket heeft om die reden wat op zich laten wachten. Fuiven kunnen sinds maart 2022 opnieuw doorgaan zonder beperkingen. De insteek bij het begin van de legislatuur was om een fuifzaal aan te kopen. Met deze fuifzaal wilde de VGC inspelen op de nood aan betaalbare fuiflocaties in Brussel. Die ene ideale fuifzaal werd echter niet gevonden, en daar verwijst Stefaan Kaberuka naar in het artikel van *Bruzz*. Dit had een aantal redenen: de hoge vraagprijs van een aantal panden, de mogelijke scenario's voldeden niet aan de geldende veiligheidsnormen, inplanting in het woonweefsel, enzovoort.

Daarom werd op een bepaald moment gekozen voor een heroriëntatie naar een breder fuifzalenplan met als doel het activeren van verschillende locaties of zalen door erin te investeren, deze zalen aan een interessant tarief ter beschikking te stellen van Brusselse jeugdorganisaties en het creëren van een divers aanbod aan verschillende fuifzalen, verspreid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De VGC is de afgelopen jaren op zoek gegaan naar nieuwe locaties om het aanbod van betaalbare fuiflocaties uit te breiden. De Brusselse cultuur- en jeugdsectoren hebben daarbij de handen in mekaar geslagen om hun ruimten open te stellen en te delen. Op www.fuiven.brussels staat op dit moment een overzicht van zestien interessante locaties verspreid over het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor een fuif, concert of ander evenement. Jongeren en jeugdorganisaties kunnen bv. terecht in culturele hotspots als Bronks, Buda, Recyclart of de Kaaistudio's, Jeugdhuizen De Schakel en 't Uilekot of Camping 58.

Jongeren worden bij het organiseren van fuiven inderdaad geconfronteerd met veel praktische rompslomp. Daarom worden jongeren via het platform ook geholpen met praktische vragen over het organiseren van fuiven en kunnen ze via het jongerenfonds À Fonds financiële steun krijgen voor het organiseren van hun evenement. Het fuifloket biedt ook gratis vormingen aan om medewerkers binnen het uitgaansmilieu te sensibiliseren rond de problematiek van seksuele intimidatie in het nachtleven. Het gebeurt af en toe dat er problemen zijn tussen een gemeente en een van de fuiflocaties, en de VGC treedt dan steeds bemiddelend op om een goede relatie te onderhouden tussen zowel de feestvierders, haar feestorganisatie, de gemeente en haar inwoners.

In september 2023 staat er een nieuwe vergadering met de beheerders van de fuifzalen gepland. Daar zullen we evalueren hoe de samenwerking verloopt en of de voorwaarden nog actueel zijn.

Ik geef nog een overzicht van de investeringen met het fuifzalenplan:

- 491.000 euro voor de bouw van een nieuwe multifunctionele fuif- en concertzaal van Recyclart in Sint-Jans-Molenbeek;
- 300.000 euro voor de renovatie van een hangar tot fuifzaal Buda in Haren;
- 89.635 euro voor audiovisueel materiaal bij Pilar in Etterbeek;
- 10.000 euro aan vzw Camping 58 voor o.a. een investering in audiomateriaal voor de tijdelijke fuifzaal aan de Heizel.

Sinds oktober 2022 zijn er tien officiële aanvragen ingediend via het fuifloket. Drie fuiven vonden of vinden nog plaats in: het Jeugdhuus Tongeluk, Bronks en Recyclart. Die laatste staat gepland voor september 2023. Dat is niet heel erg veel, maar we merken echter dat collectieven meestal rechtstreeks contact opnemen met de fuifzalen in kwestie waardoor sommige feesten niet in onze cijfers terechtkomen. Vanaf september 2023 worden de zalen op de hoogte gebracht dat de aanvragen uitsluitend via het fuifloket gebeuren. Daarnaast zal dit ook duidelijker vermeld worden op de website.

De VGC wil de komende jaren verder werk maken van betaalbaar fuiven in Brussel. Want een bruisend nachtleven is cruciaal voor een bruisende grootstad. Gisteren hebben we het Brusselse nachtleven als immatrieel cultureel erfgoed goedgekeurd. Samen met de zaalverhuurders, jeugdorganisaties en de Jeugdraad blijft de Jeugddienst zoeken naar nieuwe opportuniteiten om het aanbod aan zalen en locaties te doen groeien. Dat doen we ook door de cel van tijdelijk gebruik te consulteren, want daar zitten altijd interessante locaties bij.

De heer Jan Busselen (PVDA): Het is goed dat er geïnvesteerd wordt in fuifzalen, zeker in een stad waar heel veel mensen wonen en dus niet alleen jongeren willen gaan dansen. Het is ook goed dat er ook geïnvesteerd wordt in het opsporen van seksuele intimidatie in het nachtleven en in bestaande zalen, maar de kritiek in het krantenartikel ging specifiek over het segment van jongeren tussen 14 en 18 jaar die nog niet meteen naar Buda zullen gaan om te fuiven, maar die eigen zalen nodig hebben. We zien dat de jeugdhuizen die daar vroeger voor gebruikt werden in het centrum ontbreken. Ik hoop dat hier verder naar gezocht wordt of werd die zoektocht stopgezet? Zijn de middelen op?

De tijdelijke invulling van locaties, zoals bv. Camping 58, is wel een aanvulling, maar het blijft natuurlijk tijdelijk. Het is belangrijk dat er ook plaatsen zijn waar jongeren zich thuis voelen en fuiven kunnen organiseren zonder af te hangen van die tijdelijkheid.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Collega Jan Busselen en ik zijn complementair. Hij pleit voor het jonge segment en ik voor het oudere. Ik zou het appreciëren als er op de website over de fuiflocaties op de woordkeuze wordt gelet, want dat segment wordt online nu niet aangesproken. Het is goed dat er wordt verwezen naar het tijdelijk gebruik, maar organisaties die een locatie zoeken, zouden daar vanzelf terecht moeten komen en er niet zelf aan moeten denken om ook bij het loket voor tijdelijk gebruik te gaan kijken. De twee zaken moeten beter geïntegreerd worden. Jongeren kunnen zich zeker ook thuis voelen in de vrijheid en chaos die zulke tijdelijke locaties bieden. Het hoeft niet allemaal structureel te zijn, maar er moet dan wel op een structurele manier naar verwezen kunnen worden.

De overlegcommissie rond geluid in de stad van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – met gelote burgers – heeft geleid tot aanbeveling 12, waarin gevraagd wordt om zones in te richten die bedoeld zijn voor luidruchtige activiteiten. Omdat het moeilijk kan zijn om luidruchtige activiteiten te verenigen met buurtbewoners, moeten we op zoek gaan naar ondergrondse locaties, zoals parkings, oude metrostations, of locaties in de kanaalzone of op industriegebieden om economische activiteiten te organiseren en in te richten als aantrekkelijke feestzones. Dat is ook een goede aanbeveling voor de VGC.

Collegelid Ans Persoons: De zoektocht naar een fuifzaal voor jongeren is niet stopgezet. Er wordt gezocht naar een definitieve grote zaal in het centrum of rond het centrum. We hebben die nog niet gevonden, maar de zoektocht gaat verder. We zullen niet aarzelen als er zich interessante opportuniteiten aanbieden. De jongeren tussen 14 en 18 jaar kunnen goed geholpen worden door À Fonds, waar ze financiële en administratieve begeleiding kunnen krijgen om een fuif te organiseren. Er zijn ook een aantal jeugdhuizen zoals De Schakel en 't Uilekot, die ook beschikbaar zijn als fuiflocatie.

Uiteraard is het altijd beter om een definitieve fuiflocatie te vinden in plaats van een tijdelijke, want een tijdelijke is per definitie tijdelijk, waarom het soms niet relevant is om grote investeringen te doen rond akoestiek. Dat wil echter niet zeggen dat we de tijdelijke locaties links moeten laten liggen. We voegen ze toe aan het aanbod. Dat evolueert en dat is ook eigen aan een stad. We blijven zoeken naar een echte, grote zaal, maar tegelijk blijven we ook inzetten op de andere locaties, waarin we ook investeren. De tijdelijke locaties worden daaraan toegevoegd. We blijven met de VGC zoeken naar alle interessante opportuniteiten die op onze weg komen. Dat kunnen zeker ook ondergrondse locaties zijn.

- *Het incident is gesloten.*

Ondersteunen van inclusie in de jeugdsector

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): We konden onlangs in *Bruzz* lezen dat de scouts van Mooibos-Lievens in Sint-Pieters-Woluwe geen nieuwe leiding kunnen vinden voor hun Akabe-tak, die volledig gericht is op kinderen en jongeren met een beperking. De huidige leiding zal stoppen in september 2023 en er is tot op heden nog geen opvolging gevonden.

Het zou moeilijk zijn om leiding te vinden omdat de kinderen extra begeleiding nodig hebben. De groep beperkt zich wel tot drie personen per lid van de leiding en de activiteiten vinden maar eens in de twee weken plaats. Als het niet lukt om nieuwe leiding te vinden, zal de Akabe-tak ophouden te bestaan. Het is de enige Brusselse jeugdbeweging voor kinderen met een beperking.

Het behoeft geen betoog dat kinderen met een beperking ook moeten kunnen deelnemen aan een jeugdbeweging of andere activiteiten. Ook in de jeugdsector moet er gestreefd worden naar maximale inclusie, zowel voor kinderen met een fysieke of mentale beperking als neurodiverse kinderen.

De scouting van Mooibos-Lievens zou de enige Brusselse jeugdbeweging zijn met een tak specifiek voor kinderen en jongeren met een beperking. Heeft het collegelid zicht op welke andere jeugdorganisaties, dus niet enkel scouts, activiteiten voor kinderen met een beperking

en neurodiversiteit organiseren?

Welke activiteiten organiseert de VGC al via haar eigen werking voor kinderen en jongeren met een beperking en neurodiversiteit, bv. in de gemeenschapscentra?

Hoe ondersteunt de VGC jeugdbewegingen en andere organisaties in de jeugdsector voor het organiseren van activiteiten voor kinderen met een beperking en neurodiversiteit?

Hoe kan de VGC meer organisaties in de jeugdsector motiveren om activiteiten voor kinderen met een beperking en neurodiversiteit te organiseren?

Collegelid Ans Persoons: Een vrijetijdsaanbod voor alle kinderen en jongeren, dat is waarvoor wij gaan. Met de prioriteit om van Brussel een kind- en jeugd vriendelijke stad te maken, stimuleren we dan ook in ons Jeugd beleid een zo breed mogelijke toegankelijkheid.

We geloven in de eerste plaats in deze inclusiegedachte, maar het is inclusief als het kan en exclusief wanneer nodig. Voor kinderen en jongeren met een handicap en hun ouders blijven er specifieke drempels, waardoor hun deelname niet steeds gegarandeerd is. Vanuit de VGC steunen we organisaties en activiteiten die exclusief gericht zijn naar kinderen en jongeren met een handicap.

Een overzicht van het Brussels Nederlandstalig aanbod is te vinden in de gids *Genieten zonder limieten*. Deze gids is een realisatie van Buitengewoon Brussels Overleg, een netwerk waarin Groep INTRO Brusselse partners samenbrengt om samen werk te maken van een vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren met een handicap, inclusief of exclusief. In de gids van 2022 staat o.a. het aanbod van Gehandicapten en Solidariteit vzw, Hubbie, KVG Vlaams-Brabant-Brussel, TOOP en Circus Zonder Handen.

Vanuit het Jeugd beleid van de VGC ondersteunen we organisaties om een aanbod ook mogelijk te maken voor kinderen en jongeren met een handicap op verschillende manieren.

Via de convenanten wordt aandacht gevraagd voor een inclusieve aanpak en het bereik van o.a. kinderen en jongeren met een handicap.

Via het reglement voor jeugdwerkinitiatieven stelt de VGC een bijkomende subsidie van 1.000 euro beschikbaar voor lokale jeugdverenigingen met een bijzondere werking die specifiek gericht is op kinderen of jongeren met een handicap.

Specifiek subsidieert de VGC de vzw Groep INTRO voor het uitwerken van een netwerk van Brusselse organisaties die zich actief richten of willen richten tot kinderen en jongeren met een handicap. Naast het uitwerken van het aanbodoverzicht in de brochure 'Genieten zonder limieten' is de opdracht onder andere ook om toeleiding te faciliteren en expertise uit te wisselen tussen aanbieders. Groep INTRO doet dat o.a. via een tweejaarlijkse Inclusie Doe Dag over het toegankelijker maken van het Brusselse vrijetijdsaanbod voor kinderen en jongeren met of zonder een beperking. De vzw ontwikkelde ook een inleefspel, dat jeugdorganisaties kunnen uitlenen om te ervaren wat deelnemers met een handicap beleven.

Maar ook collegevoorzitter Elke Van den Brandt lanceerde een reglement voor de subsidiëring van projecten voor personen met een handicap dat impulssubsidies ter

beschikking stelt. Zowel organisaties binnen als buiten de sector ‘personen met een handicap’ kunnen daar een beroep op doen. De impulssubsidies kunnen ingezet worden om de werking van de organisatie structureel toegankelijker en inclusiever te maken voor Brusselaars met een handicap of met een vermoeden van handicap. Vanuit de jeugdsector loopt er op dit moment een traject binnen Circus Zonder Handen met impulssubsidie.

In haar eigen aanbod, zoals Speelpleinen, Jeugddienst en Sportdienst, werkt de VGC actief participatiedrempels voor kinderen met een verhoogde zorgnood of een vermoeden van handicap weg. Dat aanbod is inclusief en exclusief. Zo hebben bv. de twee VGC-speelpleinen Spoor West in Anderlecht en De Kastaars in Sint-Agatha-Berchem in de zomervakantie een aanbod voor kinderen van 3 tot 18 jaar met een beperking. Ook zijn er twee sportweken G-sportmix, een in de paasvakantie en een in de zomervakantie voor de doelgroep van 10 tot 24 jaar met een lichte tot matige verstandelijke beperking en/of lichte vorm van autismespectrumstoornis (ASS). Verder zijn er sportreekslessen in Anderlecht, in Schaarbeek en in Sint-Pieters-Woluwe.

Vorig jaar werd er tijdens de zomervakantie een buitengewoon kamp georganiseerd voor jongeren van 12 tot 21 jaar met een meervoudige beperking vanuit een partnerschap tussen verschillende diensten en organisaties. Wegens het succes daarvan is beslist om dat concept te herhalen.

Voor de organisatoren van dat VGC-aanbod bestaat vanaf deze zomer een vormings- en ondersteuningsaanbod via het Medisch Pedagogisch Centrum (MPC) Sint-Franciscus. Dat aanbod is nieuw en nog in opstart, maar zal instaan voor een vormingsaanbod voor animatoren en lesgevers die vrijetijdsactiviteiten geven aan kinderen en jongeren in de vorm van een training *on the job*, en voor individuele ondersteuning bij de begeleiding van kinderen en jongeren met een zware ondersteuningsnood gedurende de volledige periode van de vrijetijdsactiviteiten. Dat kan gaan over zowel de begeleiding gedurende volledige kampweken als terugkomende wekelijkse activiteiten gedurende een volledig semester.

Maar ik kom terug op je eerste vraag. De meeste Nederlandstalige jeugdbewegingen in Brussel streven een inclusieve werking na en staan dus ook open voor kinderen en jongeren met een beperking. Jeugdbewegingen worden, zoals je weet, volledig gedragen voor én door jongeren. Dat gebeurt met de natuurlijke *ups-and-downs* waarbij ze zichzelf voortdurend weer heruitvinden in het activiteiten aanbod, maar ook in de organisatie. We volgen de evolutie van de Akabe-werking nauw mee op. Gegevens van jongeren met goesting in een interessant engagement mag je ons altijd bezorgen.

Mevrouw Lotte Stoops (Groen): Ik dank u voor de opsomming. Dan zie je wat er allemaal bestaat. Niet iedereen vindt altijd de weg. Ik hoor dat jullie de Scouts en Gidsen Mooibos-Lievens mee opvolgen, dus ik neem aan dat ze ook op de hoogte zijn van alle mogelijke subsidies die ze kunnen krijgen ter ondersteuning.

Het is ook goed om te horen dat er een aantal specifieke speelpleinwerkingen zijn. Dat is een succes. Hebt u daar cijfers over? Wellicht kan ik daarover op een ander moment een vraag stellen, want ik veronderstel dat u die niet bij de hand hebt.

Hoeveel organisaties maken gebruik van die subsidie van 1.000 euro voor ondersteuning? U zegt dat Circus zonder Handen gebruikmaakt van de impulssubsidie. Hoeveel andere organisaties maken daar gebruik van en hoeveel budget wordt er al dan niet gebruikt?

Het is ook heel goed dat er een vormingsaanbod komt. Via convenanten kun je veel werk verrichten, maar het is belangrijk om de resultaten daarvan op te volgen. Als je een nulmeting hebt, moet je ook weten waar je naartoe gaat. Het is interessant om dat verder op te volgen. Het is goed voor de Brusselaars dat er ruimte is.

Collegelid Ans Persoons: Ik zal u de cijfers schriftelijk bezorgen.

- *Het incident is gesloten.*

Het potentieel van de Michaela School om antwoorden te bieden op de Brusselse uitdagingen

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Eind april 2023 bezocht de Commissie voor Onderwijs en Scholenbouw onder meer de Michaela Community School in Wembley, Londen. Ik bedank de commissievoorzitter en de Diensten voor de organisatie van dat interessante studiebezoek. We hebben daar heel veel zaken kunnen leren.

De Michaela Community School is een goed voorbeeld. De school staat bekend om haar bijzondere aanpak, die uitgesproken strikt en veeleisend is naar de leerlingen. De school oogst tot ver buiten de landsgrenzen lof en controverse. De belangrijkste reden waarom de school tot de verbeelding spreekt, zijn de resultaten. Leerlingen met overwegend allochtone achtergrond en vaak uit kwetsbare gezinssituaties halen letterlijk de beste resultaten van Groot-Brittannië op de nationale proeven. Meer dan 80 % van de leerlingen die er afstudeerden in 2021, kregen een toegang aangeboden tot de topuniversiteiten van de zogenaamde Russellgroep. Ter vergelijking: slechts 17 % van de mensen die in Groot-Brittannië een diploma halen, halen dat aan die universiteiten. De school lijkt er in te slagen om van gelijke kansen een realiteit te maken, ook voor de groepen die daar op papier minder kans op maken. Dat spreekt tot de verbeelding en roept de vraag op wat de VGC daaruit kan leren. De school slaagt erin die resultaten te halen bij een deel van de leerlingen die de middelbare school instroomt en nauwelijks kan lezen of schrijven.

Wat zijn de belangrijkste pijlers waaraan de school die resultaten toedicht? De school wordt omschreven als de strengste school van Engeland. Er heerst een strikte discipline. Onder het motto *tough love* worden leerlingen bij de start van hun loopbaan in deze middelbare school een week lang tijdens een *bootcamp* gedruild in de gedragsregels die gelden op de school. Elk gedrag dat afwijkt van de voorgeschreven regels, krijgt onverbiddelijk een sanctie, gaande van *demerit* tot *detention*. Gedrag dat in positieve zin opvalt, krijgt een *merit* en wordt aangemoedigd. Er zijn allerhande badges en prijzen te verdienen. Competitie onder leerlingen wordt aangemoedigd. Het warmere *love*-gedeelte in de slogan *tough love* is te vinden in de uitgesproken overtuiging dat alle leerlingen waardevol en getalenteerd zijn. Iedereen heeft alles in zich om te slagen en om te blaken van zelfvertrouwen. Iedereen hoort erbij. Respect en vriendelijkheid zijn de standaard. Slecht gedrag en pesten zijn totaal uit den boze.

Een andere pijler van het succes is dat de verwachtingen ten aanzien van de leerlingen heel hoog zijn, zowel op het vlak van kennis en academische resultaten als op het vlak van actieve deelname en leerhouding tijdens de lessen.

De pedagogie is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. Kennisverwerving staat centraal en de school zet zich af tegen leren waarbij vooral competenties centraal staan. De leermethode vereist dat leerlingen zichzelf op continue basis testen. Lezen is een ander fundament van het onderwijs. Elke dag moet elke leerling een boek van de schoolbibliotheek meenemen naar huis. Elke schooldag start met een half uur collectief lezen. Bij de lunch declameren leerlingen en leerkrachten samen elke dag een gedicht uit het hoofd. Tijdens de lunch is er een discussie in kleine groepjes, een soort familiegesprek, over een onderwerp dat de schoolleiding bepaalt.

Ook op vlak van lerarentekort formuleert de Michaela Community School straffe claims. Er wordt gezegd dat leerkrachten zo tevreden zijn dat er nauwelijks uitval of verloop is, in een context waar 43 % van de ondervraagde leerkrachten in Engeland aangeeft dat ze zullen stoppen en 74 % aangeeft ernstig te hebben overwogen om te stoppen. Alle voorgestelde lesmethodes en taken voor leerkrachten worden afgewogen ten opzichte van een inschatting 'leerimpact versus inspanning'.

Op die basis worden heel wat aanbevelingen van de pedagogische instanties geweigerd, zoals de suggestie om aan gamificatie te doen, leerlingen te motiveren met inleidende spelletjes, met op maat gemaakte kaartspellen of andere. Hetzelfde geldt voor tablets, computers, overbodige administratie voor leerkrachten, oudercontacten in de eerste drie jaar, handgeschreven verslagen aan de ouders, opvragen en ophalen van huiswerk vanwege de leerkracht, werkboeken meenemen naar huis enzovoort. De lijst met niet-gevolgde aanbevelingen beslaat meer dan een blad. Het resultaat is een gemotiveerd lerarenkorps dat sterk presteert. Opmerkelijk daarbij is dat maar liefst 30 % van de actieve leerkrachten geen lerarenopleiding heeft.

Kent het collegelid en/of de Administratie de successen en de aanpak van die school?

In welke mate is zo'n schoolmodel denkbaar in Brussel? Kan dat binnen de bestaande kaders? Wat zijn de belangrijkste hindernissen?

Welke Brusselse Nederlandstalige scholen leunen het dichtst aan bij dat model en kunnen zij soortgelijke resultaten voorleggen?

Op welke manier kan de aanpak van de Michaela Community School een inspiratie zijn om gelijke kansen voor Brusselse leerlingen te versterken, ongeacht hun achtergrond, en om het lerarentekort terug te dringen?

Kan het aanscherpen van discipline het beroep van de leerkracht aantrekkelijker maken?

In welke mate baseert het Onderwijscentrum Brussel (OCB) zijn aanbevelingen op wetenschappelijk onderzoek? Behoren kennisfiches en methodes voor zelfondervraging ook tot de instrumenten die het OCB aanbiedt?

Zijn er plannen om de centrale toetsen die volgend jaar ingevoerd worden te hanteren als een instrument om de effectiviteit van Brusselse scholen te kunnen bespreken en een dialoog op te starten over de uitwisseling van goede praktijken en de verbetering van de werking?

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik dank de heer Verstraete voor de bedanking. Ik vond het zelf ook een heel interessant bezoek. Ik heb voor het eerst over de Michaela Community School gelezen in 2017 toen er daarover een groot artikel in *De Morgen* stond. Onder meer onderwijsdeskundige Pedro De Bruyckere had zich bij dat bezoek aangesloten. Van hem kun je niet meteen vermoeden dat hij op dezelfde golflengte zit als mijn partij, maar hij was in 2017 ook onder de indruk. Hij blogde daar later ook over. Toen de resultaten in 2019 binnenkwamen, waren die spectaculair. We hebben die daar ook kunnen vaststellen.

Het model van de Michaela Community School is niet gemakkelijk te kopiëren. Veel hangt immers af van de directrice, die extreem gemotiveerd is en haar visie heeft over hoe je een school moet runnen. Ze duwt die visie heel hard door tot in de kleinste details. Er kunnen een aantal fundamentele lessen uit getrokken worden die als basis kunnen dienen voor de aanpak van heel wat problemen in de scholen. Een daarvan is de kennisoverdracht als basisopdracht van het onderwijs. Men verliest zich minder in ideeën over competenties of welbevinden en dergelijke meer. Dat is belangrijk. Er is een heel strikt antipestbeleid. Men is heel sturend ten aanzien van wenselijk gedrag van de leerlingen. Alles is in werking gesteld met het oog op kennisoverdracht vanuit de basisveronderstelling dat kinderen meer kunnen dan soms gedacht. Er wordt veel nadruk gelegd op inzicht, niet per se op papegaaienwerk. Je ziet dat ook in de manier waarop het er in de klassen aan toe gaat. Kinderen moeten kennis vergaren, maar ook uitgedaagd worden met de vraag of ze het wel begrepen hebben. Bij die kennisoverdracht hebben ze ook een enorme aandacht voor correct taalgebruik. Dat is voornamelijk gericht op het Engels, maar ze leren ook Frans. Het niveau van het Frans bij de jonge leerlingen – een Engelstalig publiek – dat we daar hebben kunnen vaststellen, is indrukwekkend.

De school brengt leerlingen ook respect voor de functie van de leerkracht en voor de ouders bij. Men treedt inderdaad heel sturend op ten aanzien van het gedrag van de leerlingen. Men wijdert onzin uit en probeert op basis van vergelijkende onderzoeken hun lesmethode en pedagogie op te bouwen.

Ze stellen zich inderdaad vragen bij de lerarenopleiding. Ik sluit mij aan bij de vragen van de heer Arnaud Verstraete. Welke lessen denkt het collegelid hieruit te kunnen trekken? Kinderen uit achtergestelde buurten leveren de beste onderwijsprestaties van Engeland. Hoe kijkt het collegelid naar de manier waarop we met de centrale toetsen in Brussel aan de slag zouden kunnen gaan, ook om te vergelijken wat werkt in welke scholen?

Collegelid Sven Gatz: Het OCB werkt altijd *evidence informed* en koppelt wetenschappelijke inzichten aan ervaringsdeskundigheid. Dat is de dynamische aanpak van het huis. Men gaat ook interdisciplinair te werk door de inzichten uit de taalwetenschap, onderwijskunde, sociologie, cognitieve psychologie, motivatiepsychologie samen te leggen zodat antwoorden kunnen gevonden worden op complexe onderwijsuitdagingen.

Het OCB kent de Michaela School al een hele tijd. De bijzondere aanpak werd met veel interesse gevolgd. Pedagoog Pedro De Bruyckere die de Michaela school bezocht, benoemde twee belangrijke lessen die we kunnen meenemen voor het Onderwijs in Vlaanderen: het

belang van sterk leiderschap met een duidelijke visie en het geloof dat iedereen meer kan dan vooraf wordt aangenomen.

Is de Michaela School dan de succesformule voor alle scholen? Niet noodzakelijk, al zullen de meningen hierover verdeeld zijn. In binnen- en buitenland zijn er nog veel andere voorbeelden van scholen die met gelijkaardige leerlingengroepen goede resultaten bereiken vanuit een heel andere visie. Maar als er visie en sterk leiderschap is en men gelooft in de kinderen, onderbouwd door een goed schoolbeleid, dan geraakt men verder.

De heer Pedro De Bruyckere zegt ook: “Het is belangrijk dat je als team een gedeelde, coherente visie hebt zodat leerlingen weten waar ze aan toe zijn en er de nodige rust heerst op school. Welke visie dit is, is ondergeschikt aan de nood aan gedrevenheid en professionaliteit van het schoolteam.”

Wat volgens onderzoek wel in alle scholen aanwezig zou moeten zijn, is een “schoolcultuur met focus op het leren van de leerlingen, aandacht voor professionele ontwikkeling, reflectie, samenwerking, collegialiteit en sterk leiderschap.” Dat zijn allemaal kenmerken die in de Michaela School aanwezig zijn, maar evenzeer in andere kwaliteitsvolle scholen met een andere visie en aanpak.

Het is zeker mogelijk om deze en andere onderwijsmodellen te realiseren in de praktijk. Scholen hebben niet alleen de autonomie, maar zelfs de opdracht om een schooleigen pedagogisch project uit te werken. Scholen kunnen een specifieke visie en aanpak implementeren in de mate dat ze erin slagen om met alle leerlingen de decretaal vastgelegde minimumdoelen te realiseren. Ook in Brussel zien we vernieuwende onderwijsprojecten die hun onderwijs vormgeven vanuit een specifieke onderwijsvisie.

Ik wil even ingaan op enkele concrete elementen uit het verhaal van de Michaela School. Het motto *tough love* waarover het raadslid spreekt, is een gekend wetenschappelijk concept dat het OCB reeds sinds 2019 heeft opgenomen in haar werking onder de naam *warm demander*. Dit concept werd al in 1975 beschreven door Kleinfeld in onderzoek over effectieve leraren in Alaska en verder geconcretiseerd door de onderzoekers Bondy en Ross. Een *warm demander*-leerkracht is enerzijds warm en hartelijk met de leerlingen, maakt verbinding vanuit een échte en oprechte interesse en is anderzijds veeleisend en streng en brengt structuur en discipline. Dat zijn *high relationships* gekoppeld aan *high expectations*. Deze dubbele leerkrachthouding is essentieel om effectief te zijn in een superdiverse klas. Bondy en Ross benadrukken dat het geloof in iedere individuele leerling de basis vormt van deze aanpak. Daarom moeten de leerkrachten investeren in de ontwikkeling van relaties met hun leerlingen, moeten ze de cultuur, de wereld van hun leerlingen leren kennen en is het belangrijk om de verwachtingen die ze hebben ten aanzien van de leerling te expliciteren. In de onderwijsaanpak is het daarbij cruciaal om het leren gericht te ondersteunen, positief gedrag te bekrachtigen en steeds duidelijk en consequent te zijn. Dit legt de lat voor veel zaken heel hoog en men gaat daar uiteraard al eens onder, maar het is wel waar de lat wordt gelegd.

Het OCB heeft deze inzichten geïntegreerd in haar ondersteuning en het concept vormt ook de rode draad bij het Inleef- en leertraject Stadsleerkracht van het OCB. Dat is enkele jaren geleden gelanceerd.

Het competitie aspect moet met de nodige voorzichtigheid worden benaderd. We beschikken over voldoende inzichten inzake motivatie, straffen en belonen om in ons onderwijs een effectieve aanpak te ontwikkelen. Het werk van bijvoorbeeld Maarten Vansteenkiste van de Universiteit Gent met betrekking tot de zelfdeterminatietheorie is op dit vlak heel inspirerend. Het OCB neemt dit op binnen haar ondersteuning van leer-, klas- en schoolklimaat.

Kennisverwerving plaatsen tegenover competentieontwikkeling is een oude tegenstelling – is ze vals of niet? – die om de zoveel jaar weer naar voren komt. Het OCB gaat uit van een en-en-verhaal in plaats van een of-of-verhaal. Het is belangrijk om in te zetten op kennisverwerving en niet alleen op competentieontwikkeling.

Het OCB is ook bezig met opleiding *on the job*. Maar deze training verloopt veel vlotter en effectiever als er al een goede basis aanwezig is. Die basis moet wel gelegd worden in de lerarenopleiding. We moeten zeker blijven zoeken om die lerarenopleiding voldoende effectief te maken in nauwe wisselwerking met het werkveld.

De centrale toetsen kunnen zeker bijdragen aan het denkproces in scholen om hun onderwijsaanpak te optimaliseren of zelfs bij te sturen. Ook vandaag worden door de scholen en het OCB al toetsen gehanteerd in functie van schoolontwikkeling. Dit is trouwens al herhaaldelijk in deze Raad gezegd. Centrale toetsen kunnen een hulpmiddel zijn in de vormgeving van een overkoepelend onderwijsbeleid, maar op het niveau van de school kunnen deze toetsen ook helpen om beleid te ontwikkelen op maat van de school, om een klasbeleid te voeren dat alle leerlingen uitdaagt, om individuele leerlingen of groepen leerlingen gericht te ondersteunen en om ouders te informeren over de evolutie van hun kind en met hen hierover in dialoog te gaan.

We moeten bij de implementatie van centrale toetsen ook altijd waakzaam zijn voor niet bedoelde effecten, zoals *teaching to the test*, het ontstaan van een betalend bijlesaanbod of een commercieel aanbod van oefen- en invulboekjes die voorbereiden op de centrale toets. Dit zijn fenomenen die we ook vaststellen bij onze collega's van de Franse Gemeenschap die meer dan tien jaar geleden centrale toetsen hebben ingevoerd.

We proberen de waaier van pedagogische concepten mee te onderzoeken, ondersteunen en implementeren. De visie van de school is heel belangrijk. Er moet ook geloof zijn en de leerlingen moeten dat voelen. Dat is heel subtiel, maar essentieel.

De heer Arnaud Verstraete (Groen): Dit is een interessante discussie en het is goed om te horen dat het OCB zich baseert op wetenschappelijke evidentie en tegelijk ook op ervaringen. Het is goed dat het OCB interdisciplinair te werk gaat en op het terrein gaat kijken. Dat is de juiste instelling.

Ik vond het interessant om het potentieel en de merites van de Michaela School te bekijken. Er zijn inderdaad ook andere modellen die volledig andere keuzes maken, maar ook straffe prestaties kunnen voorleggen op het vlak van schoolresultaten en motivatie bij leerkrachten.

Dat maakt me ook zo enthousiast. We staan voor enorme uitdagingen in Brussel. Een aantal leerlingen slaagt er helaas niet in om met de goede vaardigheden en kennis te vertrekken. We zien hier dat er scholen zijn die er wel in slagen om leerkrachten te motiveren en te behouden. De voorbeelden bevatten veel potentieel en spreken tot de verbeelding.

Het is ook goed dat het collegelid bevestigt dat de scholen in Brussel de vrijheid hebben om uitgesproken methodes en visies te ontwikkelen. Ik vraag me wel af of de scholen die mogelijkheid vandaag voldoende aangrijpen.

Ten slotte, denk ik dat de centrale toetsen een goed potentieel hebben. Het is goed dat het instrument er komt zodat scholen zich met elkaar kunnen vergelijken en de discussie kunnen aangaan. Het zou niet goed zijn als dit publieke info wordt en een vertekend beeld wordt gecreëerd. Scholen mogen zich niet louter toeleggen op de prestaties voor die toetsen. De toetsen mogen niet de enige indicator zijn waarmee scholen zichzelf gaan vergelijken of waarnaar ouders zouden kijken. Dat moeten we vermijden. Het is wel een interessant instrument om te blijven verbeteren.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): In het antwoord van het collegelid hoor ik het artikel uit 2017 weerklinken waarin. Ik heb dezelfde citaten van de heer Pedro De Bruyckere onthouden. Het is niet correct om de vraag te stellen welke visie er meer of minder toedoet. Je kan wel degelijk voor een verkeerde visie kiezen. Je kan een deel van een wetenschappelijke onderzoek eruit lichten en er op een onverstandige manier mee aan de slag gaan. Ik heb al meermaals kritiek gehad op de manier waarom men bijvoorbeeld aan de slag is gegaan met het wetenschappelijk onderzoek over thuistaal, dat op zich degelijk werd gevoerd.

Er werd gesproken over de decretale minimumdoelstellingen. Op het vlak van taal haalt een zeer groot deel van de leerlingen die doelstellingen echter compleet niet. Dan zouden alle alarmbellen moeten afgaan. We moeten ernstig nadenken over waar we mee bezig zijn en ons afvragen of we op een aantal vlakken het geweer niet van schouder moeten veranderen.

- *Het incident is gesloten.*

ACTUALITEITSVRAAG (R.v.O., art. 60)

Toenemende nood aan taalcoaching bij hogeschoolstudenten

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Dit is het zoveelste teken dat er iets aan de hand is in ons onderwijslandschap. *Bruzz* berichtte deze week over het feit dat Nederlandstalige hogescholen in Brussel steeds meer taalcoaching moeten geven om het Nederlands van hun studenten op peil te brengen. Zowel de Erasmushogeschool Brussel als Odisee kampen met de problematiek. Volgens mevrouw An De Moor, talenbeleidscoördinator bij hogeschool Odisee, hebben zowat alle beginnende studenten problemen met taalvaardigheid, structurering van een tekst en woordenschat. Ze benadrukt dat deze problemen bij de Brusselse studenten nog een stuk groter zijn dan in de Vlaamse campussen. Dat blijkt ook uit de resultaten van de verplichte taalttest Nederlands die de hogeschool aan het begin van het academiejaar afneemt bij alle studenten. De scores van de studenten Handelswetenschappen en Bedrijfskunde lagen in het voorbije decennium in Brussel tien procentpunt lager dan in Aalst. Dat is een zeer ernstig verschil. Het kan triviaal lijken, maar dat is het niet. Volgens mevrouw An De Moor wordt dat verschil deels verklaard doordat in de Brusselse scholen veel meer studenten thuis geen Nederlands spreken. Veel instappende leerlingen hebben niet het vereiste B2-niveau voor Nederlands, omdat middelbare scholen er niet of onvoldoende in slagen leerlingen tot dat niveau te krijgen. Dat kan volgens haar aan de ouders liggen, die de kinderen te weinig stimuleren om buiten de school activiteiten in het Nederlands te doen, maar ook aan de

verkeerde leermethodieken of leerkrachten die de lat te laag leggen. Ook het lerarentekort speelt volgens haar mee. Dat sluit ook aan bij een opmerking die collega Arnaud Verstraete eerder maakte. We kunnen niet alle verantwoordelijkheid bij de ouders leggen. Niet iedereen heeft de capaciteiten om de nodige zaken te doen. We moeten ervoor zorgen dat op zijn minst de scholen de juiste keuzes maken en de lat hoog genoeg wordt gelegd. Zij moeten ook de juiste methodiek hanteren.

De Erasmushogeschool en Odisee geven taalcoaching - individueel, in groep of via co-teaching - aan studenten die zwak scoren op de taalttest. Voor de graduaats- en lerarenopleidingen krijgen ze sinds enkele jaren een subsidie van de VGC. Hoeveel studenten taalbegeleiding krijgen, hangt af van de richting. In de graduaats- en lerarenopleidingen van Odisee kreeg dit jaar gemiddeld 1 op de 3 studenten taalcoaching, bij accountancy bijna iedereen. Voor de studenten van de lerarenopleiding die niet voldoende scoren op de taaltoets wordt de taalcoaching volgend academiejaar verplicht. Dat lijkt mij evident, aangezien die studenten zelf voor de klas zullen staan en mee het taalniveau moeten opkrikken. Zij moeten ervoor zorgen dat een volgende generatie studenten het beter doet dan nu.

Het OCB adviseert Nederlandstalige scholen over hoe ze met taal, meertaligheid en thuistaal moeten omgaan. Leerkrachten kunnen op de website *Brussel Vol Taal* terecht voor informatie, tools en tips. Omgaan met thuistaal kan volgens het OCB gebeuren op vier verschillende manieren, afhankelijk van het schoolprofiel. De 4 categorieën zijn ‘verbieden’, ‘tolereren’, ‘waarderen’ en ‘inzetten’. Kort samengevat is er bij ‘verbieden’ geen plaats voor een andere taal, terwijl ‘tolereren’ betekent dat de school op informele momenten, zoals tijdens de speeltijd, andere talen toelaat. Bij de derde categorie ‘waardeert’ de school expliciet de talige diversiteit en maakt die ook zichtbaar, terwijl je bij de categorie ‘inzetten’ in de klas zelf verschillende talen hoort. Leerlingen mogen dan ook hun thuistalen gebruiken tijdens het uitvoeren van opdrachten of groepswork. Het OCB raadt het expliciet verbieden van andere talen dan het Nederlands af ‘omdat het meestal een averechts effect heeft op het verwerven ervan’. De andere aanpakken dragen volgens het OCB allemaal bij tot het verwerven van het Nederlands. Ik vraag me af hoeveel scholen welke aanpak hanteren en of hierrond permanente evaluaties gebeuren?

Ik heb de indruk dat die stadia vier niveaus van appreciatie impliceren. Het OCB raadt blijkbaar voornamelijk aan om het ‘inzetten’ van de andere talen te hanteren, waarbij andere talen dus in de klas worden gebruikt. De directrice van de Michaela School zei in het eerder aangehaalde interview van 2017 in *De Morgen* dat het inzetten van thuistaal in de klas “*a stupid idea*” is. Het is een beetje fel gesteld, maar ik stel mij daar ook vragen bij. Het is volgens mij een verkeerde keuze om nog te vaak het belang van meertaligheid en thuistaal te benadrukken. We moeten meer dan ooit resoluut de kaart trekken van het Nederlands. Het niveau moet omhoog, want het resultaat is dramatisch.

Hoeveel subsidie ontvangen de Erasmushogeschool Brussel en Odisee voor taalcoaching bij studenten van de graduaats- en lerarenopleidingen?

Beseft het collegelid dat er mogelijk een ernstig probleem is met het taalonderwijs van de Nederlandstalige scholen in Brussel? Welk plan van aanpak willen we hanteren om het tij te keren?

Hoeveel scholen volgen welke van de 4 categorieën van het OCB? Hoe oud zijn deze richtlijnen? Worden ze op regelmatige basis in vraag gesteld? Zijn er cijfers over de gekozen aanpak en de schoolresultaten van de leerlingen?

Collegelid Sven Gatz: Ik zal blijven herhalen dat de reden van bestaan van ons Onderwijscentrum Brussel is om scholen te ondersteunen in het ontwikkelen van een sterk taalbeleid in een meertalige context. We doen dat vanaf de jongste kleuterjaren tot bij de uitstroom uit het secundair onderwijs. Voor heel wat leerlingen is het Nederlands een taal die ze alleen op school leren. Ze moeten dus tegelijk Nederlands leren en in het Nederlands leren. Goed Nederlands is daarom essentieel. Het is immers de basis voor een geslaagde schoolloopbaan. Met het OCB willen we krachtig taalonderwijs Nederlands ondersteunen voor de verschillende vaardigheden: lezen, schrijven, spreken en luisteren.

We combineren wetenschappelijk onderzoek met opgebouwde expertise. Dat is de link met het vorige debat. Men doet niet zomaar wat. Er is niet slechts 1 goede visie, de waarheid is complexer. We willen maatwerk leveren voor de scholen. We bekijken welke invalshoek de ondersteuner best kan geven om aan te sluiten bij wat de school wilt. Daar wordt nauwgezet op ingegaan. Het kan zijn dat er meer nood is aan ondersteuning van mondelinge vaardigheden, lezen, schrijven, woordenschat of ontluikende geletterdheid. Er zijn verschillende invalshoeken, maar zij hebben hetzelfde doel.

We starten vanaf de eerste kleuterklas, waarbij het OCB de kleuterteams sterker probeert te maken om de taalverwerving van het Nederlands in meertalige kleutergroepen zo goed mogelijk aan te pakken. Dit doet men door een taalrijke leeromgeving te creëren. Vooraleer men het weet is een kleuterbegeleider veel zelf aan het zeggen, maar praten de kinderen weinig. Het is de bedoeling om de kinderen veel te laten praten, zodat de leeromgeving taalrijk wordt gemaakt.

In eerste instantie ligt de focus op mondelinge taalvaardigheden. Geleidelijk gaat men dan verder naar schriftelijke vaardigheden. Het OCB reikt hierbij mogelijkheden en materialen aan om meer taalstimuleringskansen en interactiemogelijkheden te creëren.

In het lager onderwijs is een krachtige taalleeromgeving nog steeds belangrijk, maar moeten er ook voldoende oefenkansen zijn. De implementatie van een goede taalmethode wordt aangevuld met ondersteunende materialen en activiteiten.

Er zijn inderdaad verschillende taalmethoden. Welke taalmethode men wil, wordt met de scholen bekeken. Die methode moet consequent worden ingezet en kan worden verrijkt met aanvullend lesmateriaal.

In het secundair onderwijs blijft de verdere ontwikkeling van de taalvaardigheid van het Nederlands belangrijk. Leerlingen die meertalig opgroeien, hebben vaak meer tijd nodig om de schooltaal te verwerven. Het is een proces dat zich voltrekt doorheen de volledige schoolloopbaan. Het OCB ondersteunt scholen in het versterken van taalgericht onderwijs, met aandacht voor differentiatie en extra ondersteuning.

Daarnaast ervaren sommige secundaire scholen een leervertraging op het vlak van taalvaardigheid Nederlands. Om tegemoet te komen aan deze nood, werden in het kader van een proefproject in een secundaire school, Don Bosco, studenten en vrijwilligers ingezet als

taaltutoren om taalstimuleringsactiviteiten binnen de schoolcontext te begeleiden. We hebben dat vorig jaar besproken.

Verder moeten we als Brusselse samenleving ook durven doorddenken over die kansen en uitdagingen. Ik zeg niet dat ik het ermee eens of oneens ben, maar professor Alex Housen van de VUB zei recent op *Bruzz*: “Een meertalige is niet een aantal eentaligen in een. Het volledige taalrepertoire van een meertalige is uitgebreider dan dat van een eentalige.” Hij waarschuwt ook om meertalig opgroeiende kinderen en jongeren te vergelijken met eentaligen. Ik geef wel toe dat er nood is aan vergelijkingspunten. Het is geen goed idee om dat helemaal niet te doen.

Hoe verliep de subsidiëring de voorbije jaren? De scholen zijn zelf naar ons toegekomen, en we hebben daarop ingespeeld. De Erasmushogeschool en Odisee kregen in 2019 elk 50.000 euro. Nu zitten we aan meer dan 100.000 euro per instelling. Het werpt ook vruchten af. Dat is belangrijk. Ik spreek daarom over het hele curriculum, zelfs na 18 jaar. We hebben een extra bedrag vrijgemaakt voor ondersteuning van leerlingen in het laatste jaar secundair onderwijs die kiezen voor een lerarenopleiding. Zij worden voorbereid op de starttoets, die vanaf volgend jaar verplicht is.

De laatste vraag betrof de vier categorieën van aanpak: verbieden, tolereren, waarderen en inzetten. De tool die opgenomen is op de website *Brussel vol Taal* is geen instrument om data te verzamelen om aan onderzoek te doen. Het is een begeleidingsinstrument om als schoolteam te reflecteren over visie, overtuigingen, attitudes en aanpak. Eens een keuze is gemaakt, kan men consequent inzetten op een visie rond taalbeleid.

Wij blijven wel degelijk inzetten op kansen en uitdagingen inzake taalvaardigheid. Het blijft een speerpunt in ons beleid. Verschillende sporen kunnen worden ingezet, ook op maat van de scholen. Daarnaast wil ik benadrukken dat er naast de taal van het kind ook de sociaal-economische aspecten van de doelgroep zijn. Er is een lerarentekort, dat momenteel de zaak niet vooruit helpt. We willen er alles aan doen om een kwaliteitsvolle leeromgeving uit te bouwen.

Wanneer men dit benadert als een cultuurpessimist, kan men stellen dat we niet zijn waar we moeten zijn voor alle achttienjarigen. Ik moet dat erkennen, want de cijfers zijn wat ze zijn. Wanneer we dit voluntaristisch omkaderen, dan is het nooit te laat om bij te sturen. Dat doen we ook. Volgens mij gebeurt dit met enig succes, dat wordt verklaard door de nauwe dialoog met de hogescholen en het werkveld. We zijn ook bereid om de visie van het beleid en van het onderwijscentrum bij te sturen en verder te laten ontwikkelen.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik ben in elk geval geen pessimist, omdat ik er heilig van overtuigd ben dat we beter kunnen dan we vandaag doen. Ik zou ook niet durven zeggen dat er slechts een goede visie is, die door iedereen absoluut na te streven is. Ik ben voorstander van onderwijsvrijheid en autonomie van de scholen om invulling te geven aan hun project. Wel zeg ik dat er slechte visies zijn en dat er enorm veel onzin circuleert. Bepaalde wetenschappelijk onderbouwde inzichten worden soms op een wanstaltig idiote manier toegepast, die vooral de allerzwakste leerlingen, die de meeste ondersteuning nodig hebben, tekort doet. Dat gaat bv. over leerlingen die thuis geen Nederlands spreken en die niet die bagage meekrijgen. Voor het creëren van gelijkheid van kansen inzake taalkennis zijn zij volledig afhankelijk van ons onderwijs. Als we dan naar de resultaten kijken, kunnen we

daarover niet vrolijk zijn. Ik ben voluntaristisch en optimistisch, maar wel indien we de grootte van het probleem begrijpen en bevatten, waarna we er ernstig over moeten nadenken. Dat betekent voor mij bv. dat de VGC misschien moet onderzoeken waartoe de verschillende beleidsopties rond thuistaal leiden. Misschien moet dit beter worden onderbouwd en moet er een aantal conclusies worden getrokken. We zijn uiteindelijk aan het spelen met de toekomst van onze jeugd.

Het interview met de heer Alex Housen heb ik ook bekeken. De conclusie die ik eruit trok, was dat de toekomst dommer wordt indien die visie wordt gevolgd. Indien we het formeel taalgebruik uit het verleden minder belangrijk vinden dan het maken van een Powerpoint, dan weet ik niet waar we naartoe gaan. Ik word dan niet vrolijk over dat perspectief.

Collegelid Sven Gatz: Het valt te overwegen om de zaken verder te onderzoeken. Overschrijdt dit niet de draagkracht van de VGC? Het is een veel omvattend gegeven. Dergelijke onderzoeken gebeuren door conglomeraten van universiteiten, die wetenschappelijke inzichten opbouwen waarover wij discussiëren. Het OCB zal die dan al dan niet geheel of gedeeltelijk implementeren. Ik zeg niet dat dit onderzoek niet moet gebeuren, maar het is een zeer complexe zaak.

Indien we dit onderzoek uitvoeren, dan is dit een meerjarig gegeven. Op een jaar gaan we nooit te weten komen wat we allemaal willen weten. Misschien moeten we hier een heel schoolcurriculum van zes jaar aan wijden.

Het is een heel complexe zaak en zou bovendien een meerjarig project zijn, want op 1 jaar tijd raken we nooit alles te weten wat we willen weten. Misschien zouden we er zelfs een volledig schoolcurriculum van 6 jaar aan moeten wijden. Ik wil het zeker onderzoeken, want het thema interesseert mij ook. Het laatste grondige onderzoek is ondertussen zo'n 15 jaar oud. Ik denk dat het beperkt bleef tot de vooruitgang van kinderen met andere thuistalen van het begin van de kleuterklas tot het eerste, derde en laatste leerjaar van het basisonderwijs. We moeten het complexe onderzoek op de juiste manier uitvoeren, met de juiste partners, en het zal sowieso tijd kosten. Ondertussen monitoren we en sturen we bij, daarover zijn we het eens.

De heer Gilles Verstraeten (N-VA): Ik denk dat we kunnen besluiten dat de discussie vermoedelijk nooit volledig afgesloten kan worden. Alle onderwijsactoren moeten wakker schieten, maar als ik luister naar wat velen zeggen, vrees ik dat nog niet iedereen de ernst van de zaak volledig beseft.

- *Het incident is gesloten.*

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde van onze werkzaamheden van vandaag gekomen. De vergadering is gesloten. Dit was tevens de laatste zitting van dit zittingsjaar. We zien u graag terug op 20 september 2023.

- *De vergadering wordt om 12.31 uur gesloten.*
- *De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

Besloten Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 28 juni 2023

- Verslag uitgebracht door mevrouw Soetkin Hoessen betreffende de Rekening voor het dienstjaar 2022 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 9B (2022-2023) – Nr.1

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 28 juni 2023

- Verslag uitgebracht door mevrouw Soetkin Hoessen namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid, betreffende het Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 7 (2022-2023) – Nr. 2

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 28 juni 2023

- Verslag uitgebracht door mevrouw Soetkin Hoessen namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid, betreffende het Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2022

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 7A (2022-2023) – Nr. 2

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 4 juli 2023

- Verslag uitgebracht door mevrouw Soetkin Hoessen namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid betreffende het Ontwerp van verordening tot vaststelling van de derde aanpassing (nr. 2023/3) van het Meerjarenplan 2022-2025 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 6A (2022-2023) – Nr. 2

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Jan Busselen, mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Cieltje Van Achter en de heer Fouad Ahidar.

BENOEMINGSPROCEDURE VOOR DE NIEUWE GRIFFIER

Overeenkomstig de beslissing van het Bureau van 7 juli 2023 wordt volgende benoemingsprocedure voor de griffier van de Raad van de VGC voorgelegd aan de Plenaire Vergadering op 7 juli 2023:

- Vermits het gaat over een dermate gespecialiseerde functie moet de griffier houder zijn van een diploma van universitair of daarmee gelijkgesteld onderwijs, of gelijkwaardig op grond van een diploma van hoger onderwijs van het korte type of daarmee gelijkgesteld onderwijs en beroepservaring in een kaderfunctie (EVC-attest uitgereikt door VGC-administratie, VDAB, Selor) en beschikken over een nuttige en relevante beroepservaring van minstens 10 jaar, waarvan minstens 5 jaar in een leidinggevende functie;
- De kandidaten moeten van Belgische nationaliteit zijn en het Nederlands perfect kunnen spreken, schrijven en begrijpen;
- Een oproep tot de kandidaten zal gebeuren door een extern selectiebureau aangesteld via Poolstok;
- De selectieprocedure zal bestaan uit:
 - a) een schriftelijke proef die peilt naar de beroepsbekwaamheid en de specifieke bijkomende aanwervingsvoorwaarden, opgesteld door een externe jury waarvan de leden aangeduid zijn door het Bureau van de RVG. De jury stelt de inhoudelijke schriftelijke selectieproeven op en quoteert;
 - b) een assessment dat peilt naar leidinggevende en communicatieve competenties, evenals naar persoonlijkheid en attitude, uitgevoerd door het extern selectiebureau;
 - c) een mondelinge proef voor een externe jury, aangeduid door het Bureau van de RVG, die peilt naar algemene vorming, de motivatie en de beroepsbekwaamheid van de kandidaten. De jury stelt de inhoudelijke mondelinge selectieproeven op en quoteert.

Enkel de kandidaten die slagen voor de schriftelijke proef met een quotering van minstens 30 op 50 (toegekend door een externe jury) en voor het assessment met een quotering van minstens 30 op 50 punten (toegekend door het extern selectiebureau) worden toegelaten tot de mondelinge proef. Indien dit er meer dan 10 zijn, worden enkel de 10 hoogst gerangschikte kandidaten geselecteerd voor de mondelinge proef.

Onder de kandidaten die slagen voor de mondelinge proef, selecteert de jury de drie beste kandidaten, zonder over te gaan tot hun onderlinge rangschikking. De geselecteerde kandidaten worden uitgenodigd voor een gesprek in het Uitgebreid Bureau. Nadien draagt het Uitgebreid Bureau een kandidaat voor aan de plenaire vergadering voor de benoeming in een mandaatfunctie van 6 jaar, met indiensttreding vanaf 1 april 2024;

- De beslissing van het Uitgebreid Bureau wordt door de voorzitter van de Raad aan de kandidaten meegedeeld. Zij beschikken over een termijn van veertien dagen om hun

opmerkingen mee te delen aan de voorzitter van de Raad die oordeelt of er reden is tot nieuwe verwijzing naar het Uitgebreid Bureau;

- Een dossier houdende de kandidatuurstelling en het verslag betreffende de voorgedragen kandidaat en de gemotiveerde voordrachtbeslissing van het Uitgebreid Bureau worden ter inzage gesteld van alle leden van de Raad minstens veertien dagen voordat de plenaire vergadering zich uitspreekt;
- De plenaire vergadering spreekt zich uit over het door het Uitgebreid Bureau voorgelegde voorstel van benoeming conform artikel 10 punt 4 en artikel 69 van het Reglement van Orde;
- De door de plenaire vergadering genomen beslissing wordt meegedeeld aan de kandidaten.

TREFWOORDENREGISTER**Actualiteitsvraag**

Zie - Toenemende nood aan taalcoaching bij hogeschoolstudenten

Benoemingsprocedure voor de nieuwe griffier, blz.**Fuiflocaties in Brussel, blz.****Het potentieel van de Michaela school om antwoorden te bieden op de Brusselse uitdagingen, blz.****Motie van overeenstemming bij de tabellen van de rekening voor het dienstjaar 2021**

- Bespreking, blz.

- Stemming, blz.

Ondersteunen van inclusie in de jeugdsector, blz.**Ontwerp van verordening tot vaststelling van de derde aanpassing van het****Meerjarenplan 2022-2025 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie**

- Algemene bespreking, blz.

- Stemmingen, blz.

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2021

- Algemene bespreking, blz.

- Stemmingen, blz.

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2022

- Algemene bespreking, blz.

- Stemmingen, blz.

Rekening voor het dienstjaar 2022 van de Raad van de Vlaamse**Gemeenschapscommissie en rekening van het Reservefonds**

Algemene bespreking, blz.

Stemmingen, blz.

Samengevoegde vragen om uitleg

Zie - vzw Beeldenstorm

Toenemende nood aan taalcoaching bij hogeschoolstudenten, blz.**Vragen om uitleg**

Zie - Fuiflocaties in Brussel

- Het potentieel van de Michaela school om antwoorden te bieden op de Brusselse uitdagingen

- Ondersteunen van inclusie in de jeugdsector

Vzw Beeldenstorm, blz.